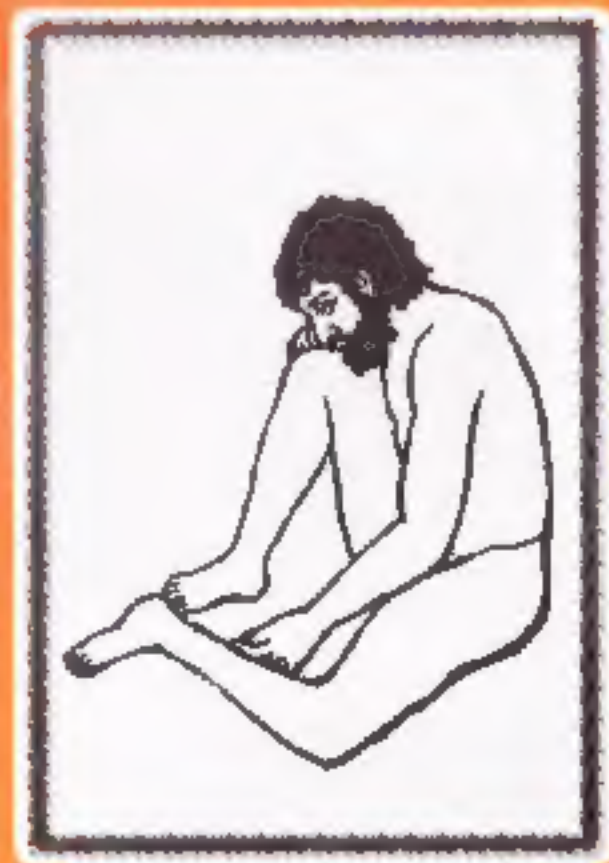

వేమిని యోగి

వర్ణ వ్యవస్థ

వ్యాఖ్యాత

డా॥ శ్రీ బ్రహ్మానంద శ్రీధర స్వామి

వేమన యోగి - వర్ణ వ్యవస్థ

వ్యాఖ్యాత

శ్రీ బ్రహ్మానంద శ్రీధరస్వామి

ప్రచురణ

శ్రీ శివరామదీక్షితీయ అవల పరిపూర్ణ గురూపేక్షిత రాజయోగశ్రమం

మండల కేంద్రము : బళ్ళస్థాపేట - 506221

జిల్లా : పరంగల్, ఆంధ్రప్రదేశ్

ఫోన్ : 08710 - 54262

వేమన యోగి

వర్ణ వ్యవస్థ

వ్యాఖ్యాత

డా॥ శ్రీ బ్రహ్మానంద శ్రీధరస్వామి

M.A. (Philosophy), M.Sc. (Physics), Ph.D. (Philosophy)

ప్రథమ ప్రచురణ.....శ్రీ. శ. ఆగష్టు, 2002.....ప్రతులు.....1000.

ప్రతులకు

శ్రీమతి సోన్నాల అనమాయాంబాగారు, ఇంటి నెం. 4-1-96, రాజయోగాశ్రమం,
పాతబోయిగూడ, సికింద్రాబాదు-500 008.

శ్రీ బోధానంద రాపెల్లి రామచంద్ర రాజయోగి,
ఉవకార్వడర్తి, రాజయోగాశ్రమం, అచ్చన్నపేట - 506221,
జిల్లా : వరంగల్లు, ఫోన్ : 08710-54262

విశాలాంధ్ర బుక్ హౌస్, (ఇన్స్టిట్యూట్)
4-2-287, విజ్ఞాన్ భవన్, నుల్లాపేట రోడ్,
హైదరాబాదు - 500 195.

Cover Designing & Printing at
Manasa Graphics, 98493 59445
All Rights Reserved
© Commentator

వెలు:రూ॥ 25/-

అంకితం

కుల మత వర్ణాది భేదాలతో
కుంచించుకు పోయిన
కుమతుల హృదయాలు
కుళ్లు కడిగి
కళ్లు తెరిపించుచున్న

మద్దురువరేణ్యులు

అచలర్షి

శ్రీ వివేకానంద ఆగోలు సంగయాఖ్య
రాజయోగీశ్వరుల పాద పద్మములకు
ఈ గ్రంథం అంకితం చేయబడినది.

అభినందన

చిరంజీవి శ్రీ బ్రహ్మానంద శ్రీధరస్వామి తచింది, ప్రకటించుచున్న ఈ "వేమనయోగీ-వల్లవ్యవస్త" అను గ్రంథము సర్వజనులకు వల్లవ్యవస్త యొక్క విజన్యరూపాన్ని తెలియజేసి, వారి బుద్ధిని వికాసము చేయుననుటలో అతిశయోక్తి లేదు. చిరంజీవి వ్యాఖ్యానము ఆత్మిక వేదేయంలో కూడుకొని దాదాపుద్ధితో ఒప్పుచున్నది. ఇది ఆగ్రహస్థల వారమనుకొనువారికి కమలస్థు కలిగించగలదు, అంతేగాక సేవ వర్ణావారి ముహూర్తాన్ని పెంచగలదు. వేమన యోగి రమ్యముగా చెప్పిన పద్యరత్నాలు వల్లవ్యవస్తకు చక్కటి పరమార్థాన్ని బోధించాయి. దానివే ఈ గ్రంథంలో చక్కగా విప్పి చెప్పిన చిరంజీవి శ్రీ బ్రహ్మానంద శ్రీధరస్వామి సదా శ్రీవారి కృపకు పాత్రుడు కావలెనని ఆశిస్తూ, హృదయ పూర్వకముగా అభినందించుచున్నాను.

ఇద్దు

శ్రీ నరాయణ శ్రీహరి రాజయోగి

రాజయోగిగ్రంథం,
ఆయ్యప్ప దేవాలయపు వీధి,
విద్యానగర్ కాళని, బాణాపురము,
జనగామ-506167
జిల్లా పరంగల్లు
ఫోన్ : 08716-2365
డి. 19.08.2002

శ్రీ శివరామదీక్షిత అచల పరిపూర్ణ గురు పీఠాధిపతి

శ్రీ దయానంద పోన్నాట రాజయోగీశ్వరులు

(శ్రీ.శ. 1899 - 1985)

శ్రీ శివరామదీక్షిత ఆచల పరిపూర్ణ గురూపవీత
రాజయోగాశ్రమ కార్యదర్శి

శ్రీ వివేకానంద ఆగోలు సంగయ్యాళ్ళ రాజయోగి
విచ్చన్నపేట

శ్రీ శివరామదీక్షిత ఆచల పరిపూర్ణ గురూపవీత
రాజయోగాశ్రమ ఉపకార్యదర్శి

శ్రీ శకుంతలాదేవి సమేత
శ్రీ బోధానంద రాపెల్లి రామచంద్ర రాజయోగి
విచ్చన్నపేట

తత్వము

రచన: శ్రీ విద్యభూషణం తాత్యూరి వరపంపరావు రాజయోగి,
గుంటూరు

- పల్లవి: అన్ని బోధల కన్నా మిన్నా - అచల ఋషుల బోధనన్నా
అచల ఋషుల బోధను విన్నా - అంతా ఏకు దొరుకునన్నా «అన్ని»
- 1) ఎవర విద్యలన్నిటి కన్నా - బ్రహ్మవిద్య గొప్పదిరన్నా
బ్రహ్మవిద్యలన్నిటి కన్నా - వార్తకాంతము గొప్పదిరన్నా
వార్తకాంతము కన్నా యజ్ఞము - అచల బోధ గొప్పదిరన్నా
అచల బోధను తెలుసుకున్నా - పదలము మది వీడునన్నా «అన్ని»
- 2) మతములన్నింటికన్నా - సత్యమైవది ఈ బోధన్నా
యోగములన్నింటి కన్నా - రాజయోగమే గొప్పదిరన్నా
నాల్గు వేదంబులకన్నా - ఉపనిషత్తులు గొప్పవిరన్నా
ఉపనిషత్తుల కన్నా మిన్నా - అచల బోధ విన్నా కన్నా «అన్ని»
- 3) సాంఖ్యయోగము నేర్చితెవన్నా - స్పష్ట వివరము తెలియునన్నా
తానెవో తెలుసుకున్నా - తనకు మూలము లేదురన్నా
వెలకి వెలకి పెనుట కన్నా - అచల గురుని చేరునన్నా
మంత్రయోగమును తెలుసుకున్నా - మళ్ళి జన్మము లేదురన్నా «అన్ని»
- 4) ఏరంపరగా వచ్చినదన్నా - పరిపూర్ణమును జూపునన్నా
సీకింద్రాపురమున వున్నా - దీక్షితాచల పీఠమునన్నా
ధరణి భక్తుల నేలుచున్నా - దయావంధ ప్రభువరుడన్నా
శ్రీమంచు బోధనన్నా - మజనులకెగ జల్లెనన్నా «అన్ని»
- 5) కాచల గురుని నమ్మితి వున్నా - ఆది ఆంత్కము తెలియునన్నా
వంగయార్థ వద్దుచుడన్నా - పంశయంబు దీర్చెనన్నా
తాత్యూరి వర్చింపొడన్నా - తానె లేక పోయెనన్నా
ఈ సత్య బోధ విన్నా - మీ జన్మే దన్యమన్నా «అన్ని»

DR. R. Venkat Reddy,
Department of Philosophy,
University of Asmara,
ASMARA,
ERITRIA, N.E. AFRICA.

I have read the book entitled "Vamana Yogi- Varna Vyavastha" which is written by Dr. Brahmananda Sreedhara Swami. The book is very much useful to understand the real philosophical meaning of caste system (Varna Vyavastha). The commentary is based on Achala Siddhantha. The language used in this is lucid. I suggest to everyone to read this book to understand the essence of the Varna Vyavastha.

Dt. 21.8.2002

(Dr. R. Venkat Reddy)

పీఠిక

(బారతదేశంలోకి ఆర్యులు రాక ముందు ఒకే వర్ణముగా వుండిరి. ఆర్యులు వర్ణములు లేవు. కాని ఈ వర్ణ వ్యవస్థ గూర్చి మొదటిసారిగా మనకు ఋగ్వేదీయ పురుష మాక్తమునందు చెప్పబడినది. దీనిని అనుసరించి ఆర్య సమాజములోని బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర వర్ణములు నాలుగుమ (క్రమముగా విరాట్ పురుషునికి ముఖము, భాహువులు, తొడలు, పాదాలుగా వర్ణించబడినాయి. స్పష్టిలోని మానవులందరిని ఏకైక పురుషునిగా వర్ణించినచో ఆ పురుషునికి మానవులలోని మేధావంతులే ముఖము, శారీరక బలము గలవారే భాహువులు, వ్యాపార వ్యవహారము నడిపే వారే తొడలు, సేవకులుగా వుండే వారే పాదాలుగా వున్నాయని విమర్శించిన తెలియబడును. కనుక ఇది వేద సమ్మతమే మరియు తార్కికంగా కూడా సత్యమే. మొదట ఆర్యులందరు ఒకే వర్ణముగా వుండిననూ, తర్వాత క్రమేపి నాలుగు వర్ణాలు ఏ విధంగా ఏర్పడినవి అనిగా - అనాడు సమాజమునకు అవసరమగు నిత్యావసర వస్తువులగు ఆహార ధాన్యము, వస్త్రాదులను మొదలగునవి తయారు చేయవలకు సరియైన వ్యవస్థ లేకుండెను. శాశ్వతావసరములగు గృహరామిశ్రేణిదారులను నిర్మాణము చేయుటకు నైపుణ్యము కలిగిన వ్యక్తులు లేకుండిరి. ఎవరెవరికి ఏ యే రంగాలలో శ్రద్ధ వున్నదో, వారు ఆ యా రంగాలకు పరిమితమై వాటి యందు సంపూర్ణ నైపుణ్యతను సంపాదించుట యందు విమగ్నులై వుండిరి. అంతియే గాక వారికి పుట్టిన సంతానమునకు కూడా చిన్న తనము నుండియే ఆ యా వృత్తులయందు శిక్షణను ఇచ్చుచుండుటచే వారు యువ్వనడకకు చేరుకొనే వరకే నిపుణులుగా తయారు చేయబడుచుండిరి. వారి పేనలు పెంతగానో సమాజమునకు ఉపయోగపడుచుండెడివి. ఒక వృత్తియందు ప్రియపడినవాడు, ఆ వృత్తియందు నిపుణునిగల స్త్రీని లేదా ఆ వృత్తి చేయు కుటుంబంలో పుట్టిన స్త్రీని మాత్రమే వివాహము చేసుకొనెడివారు. అందువల్ల వచ్చే వధువు కూడా అతడి వృత్తిలో సహాయ పడుటయేగాక, ఆ కుటుంబ పరిస్థితులకు అనుకూలంగా వుండుటయేనని పుష్టమగుచున్నది. అందువల్ల అభివృద్ధి వేగవంతముగా జరుగి పీఠికడెడిది.

కాని అనాడు తక్కువ వర్ణములలోని వారు యోగ్యతను ప్రదర్శించినచో ఎక్కువ వర్ణములలోనికి తీసుకొనెడివారు. ధాన్యోద్యమినిత్రు ఆధారంగా - దానిపుత్రుడగు జాబాల

సత్యకాముడు తనకు తండ్రి పేరు, గోత్రం పేరు తెలియదని, గురువు గౌతముడి అడిగిన ప్రశ్నకు సత్యమైన సమాధానం ఇవ్వడంచే, సత్యకాముడిని సత్యకామ్యు, ఎలుకుటచే బ్రాహ్మణునిగా గుర్తించి ఉపనయనం చేసి గౌతముడు బ్రహ్మసిద్య బోధించాడు. కనుక జన్మతః వచ్చే కులగోత్రాల కన్నా అతడి సుగుణ సంపన్నతలే ముఖ్యమని వ్యక్తమవుతుంది. కనుక వాడు వర్ణమును నిర్ణయించునది శీలము (Character) కాని, జన్మకాదని తెలియబడుచున్నది.

ఎవరైతే బ్రహ్మజ్ఞానమునందు ఆసక్తి శ్రద్ధ కలవారు పుష్కారో వారు పెద్దరువును చేరుకొని బ్రహ్మోత్తమమును తెలిసికొని, దాని యందు వర్తించుచున్నారో, వారే బ్రాహ్మణులు. దేశ రక్షణకు పూనుకొని చుట్ట శిక్షణ, శిష్ట రక్షణ యందు కర్తవ్యమును ఎవరైతే నిర్వహించుచున్నారో, వారే క్షత్రియులు. సమాజానికి కావలసిన వస్తువులను చేకూర్చే వారు, ఆహార ధాన్యదులను సందించే వారు వైశ్యులు. ఇక వీరందరికి సహాయ పడుచు జీతగాని వలె ముండు వారలే శూద్రులు, ఈ నాలుగు వర్ణముల వారు భారతదేశమునందేగాక పెద్ద ప్రపంచము నందు కనిపించుచును. కాని భారత దేశమునందు ఈ వర్ణవ్యవస్థ కులాల రూపములో నేటికిని కొనసాగుచున్నది. ఇతిర దేశాలలో కులాల ప్రసక్తి లేదు. కాని మత పిచ్చి కొనసాగుచున్నది. ఇతిర దేశాలలో ఎవరిని ఎవరైనను సమ్మతిలో వివాహమాడవచ్చును. కాని మనదేశంలో వర్ణమనేది గుణకర్మల సిద్ధాంతం నుండి వ్రేకరించబడి 'వృత్తి'తో కొన్నాళ్ళు గుర్తించబడి, ఆ తర్వాత తల్లిదండ్రుల జాతిని బట్టి వ్యక్తి యొక్క కులాన్ని నిర్ణయించుచున్నారు. దీనికి కారణం కులస్పృహలు క్రమేపి వశించిపోవడం. ఇట్టి సమయంలో వర్ణవ్యవస్థ యొక్క ప్రాముఖ్యత ఏమిటి? అనునది ప్రధానమైన ప్రశ్న. ఇంకా ఎన్ని క్రొత్త కులాలుగానీ, క్రొత్త మతాలుగానీ వచ్చిననూ మానవుని యొక్క గుణకర్మలు పై నాలుగు రకాలుగానే సమాజానికి ఉపయోగపడతాయి తప్ప వేరే విధానము లేదు. కనుక ఇప్పటికిని, ఎప్పటికిని సమాజములో నాలుగు వర్ణాల వారు తప్పని విధంగా వుండి వుంటారు. ఒక్కరిలోను ఒకటి కంటి ఎక్కువ వర్ణ లక్షణాలు కూడా వుండవచ్చును.

ఏది ఏమైనను వర్ణవ్యవస్థ ప్రజల యొక్క రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక, ఆధ్యాత్మిక ప్రభావములను ఆదువుతో పెట్టి, జీవన సామర్థ్యమును ప్రజలకు అందించిననుట

విర్విదాదాంశము. ఈ వర్ణవ్యవస్థ రచనను గొప్పదను భావమును ప్రతిఘటించి, విజ్ఞాన వివేకముల ద్వారా సచ్చిలనును వృద్ధి చేయుటలో ప్రముఖ పాత్ర వహించి, ఇవారోకపు మావన నిలువలను పెంచునేగాని, మోక్షమును కల్పించలేదు.

వేమనయోగి కాలమునాటికి వర్ణాలు కులాలుగా మారినాయి. బ్రాహ్మణులది అగ్రకులాల వారు సీత జాతులపై తమ స్వార్థం కోసం వివిధరకాల కట్టుబాట్లు పెట్టి తమ ఆధిపత్యాన్ని నిలుపుకొనుచున్నారు. పిరందరు వేదవేదాంత శాస్త్రాల సారాన్ని తెలియని వారే. ఒక వేళ పీరిలోని కొందరికి తెలిసిననూ, తమ జాతి వారి ఆధిపత్యమును తొలగించుటకు ఇష్టపడక పోవుట వల్ల, వారి దురాచారాలు కొనసాగుచూనే వుండెను. అట్టి సమయంలో వేదాంతసారాన్ని గ్రోలిన వేమనయోగి పీరి ఆగదాంను శాస్త్రోక్తముగా నిరసించు ప్రయత్నంలో క్షూరారా తిరుగుచూ తన ఆటవెలది పద్యాలను ఈవిలుగా చేసి వారిపై విసిరెను. ఆ క్రమములోనే కుల, మత, వర్ణాది వ్యవస్థలను తాత్త్వికంగా మరియు తార్కికంగా విమర్శిస్తూ, అందులోని లోపాలను లోకమునకు ఎత్తి చూపాడు. వేమన యోగి వాస్తవికుడు కాదు. బౌద్ధ మతము వాడు అనలే కాదు. పర్య మతాలకు అభీష్టమైన అచట సిద్ధాంతి వేమన. వేమన ఆచల పరిపూర్ణ రాజయోగ సిద్ధాంతమును బోధించెను. ఈ సిద్ధాంతానుసారమే వర్ణవ్యవస్థను గూర్చి వేమన యోగింద్రుడు చెప్పిన పద్యాలపై వ్యాఖ్యాత చిరంజీవి శ్రీ బ్రహ్మచంద శ్రీధరస్వామి తాత్త్వికమైన, శాస్త్రీయమైన వ్యాఖ్యానాన్ని అందించాడు. వర్ణ వ్యవస్థ యొక్క అపలు రంగును తెలుసుకోవడానికి ఈ గ్రంథము తప్పక చదువ తగినదని నా అభిప్రాయము. వ్యాఖ్యాతకు నా శుభాశీస్సులు.

ఇట్లు

ఉపకార్యదర్శి

శ్రీ బోధావంద రాసెట్టి రామచంద్ర రాజయోగి

శ్రీ శివరామదీక్షితియ

అచల పరిపూర్ణ గురుదేవ

రాజయోగశ్రమం.

బచ్చిస్థపేట, జిల్లా వరంగల్లు

డి. 18-08-2002

వేమనయోగి - వీర్లవీక్షి

వర్ణ వ్యవస్థ ఏమి వీర్లదీనది? దాని అంతర్భాగమేమిటి? అపలు వర్ణమనేది వంశ పరంపరమా? వర్ణ వ్యవస్థ వలన కలిగే ప్రయోజనాలు ఏమిటి? అనే ప్రశ్నలు సమాజంగా మనలో ఉత్పన్నమవుతాయి. ఈ రకమైన ప్రశ్నలన్నింటికి సమాధానాలు ఇవ్వడం కోసమే ఈ గ్రంథము రచించబడుచున్నది.

వేమన యోగి వేదాంత వేద్యుడు. పర్య శాస్త్ర సారములను సాధించిన పాదువు. ఆయన ఆంధ్రదేశంలోని అజ్ఞానాంధకారంలోనున్న జనావళికి జ్ఞానాన్ని బోధించి అదనాన్ని దర్శించజేసిన అవలయోగి. ఆ యోగి వర్ణ వ్యవస్థను గూర్చి అమూల్యముగ తన పద్యాలలో వివరించి యున్నాడు. అంతియే గాక కులమతాది వ్యవస్థల గూర్చియు, వాటివల్ల కలిగే అపవృత్తి గూర్చియు వర్ణించి యున్నాడు. అనాటికి, ఈనాటికి జరుగుచున్న విపరీత పోకడలను ఏ కన్నీటి పువ్వుడు, అగ్రవర్ణాల వారు సీత జాతులపై తమ ఆధిపత్యాన్ని నిలుపుకొనుటకు అనేక కట్టుబాట్లు ఏర్పాటు చేసి సంఘముపై బలవంతంగా దుర్బుచ్చుచున్నారు. పాపప్రదాయ వాదులమన, అగ్రవర్ణాల వారమని చెప్పుకొనుచు వారు ఈ వర్ణ వ్యవస్థకు వక్ర గతిని అపొదించు చున్నారు. శాస్త్ర కొడుకు శాస్త్రయేనని దుష్ట కొట్టుకొనుచు ప్రప్రయోజనం కోసం శాస్త్రీయ అర్థాన్ని తుంగలో తొక్కుచున్నారు. ఇట్టి వారి బోధలను విరసించుచు, వర్ణవ్యవస్థ యొక్క అపలు రంగును బయట పెట్టడమే ఈ గ్రంథం యొక్క ప్రధానాశయం.

వర్ణం అవగా 'రంగు' అని అర్థం. ఇంకా సూక్ష్మంగా అలోచిస్తే రంగు అనేది గుణానికి ప్రతీక. తెలుపు స్వచ్ఛతకు, కాషాయం త్యాగానికి, ఆకుపచ్చ శాంతమునకు గురుతు. అలానే వర్ణ వ్యవస్థలో వాలుగు వర్ణాలున్నాయి. అవి 1. బ్రాహ్మణ, 2. క్షత్రియ, 3. వైశ్య, 4. శూద్ర. సమాజంలో వున్న మోసపుం యొక్క, గుణ గణాల్ని బట్టి వారిని పై వాలుగు వర్ణాలుగా విభజించవచ్చును. ఇవి వంశ పరంపరగా వచ్చేవి కావు. వర్ణే యొక్క, గుణం మరియు కర్మను బట్టి ఆతడు పై వాలుగు వర్ణాలలో ఏదో ఒక వర్ణానికి చెందినవాడని నిర్ణయించవచ్చును. దీనికి ప్రమాణమేమిటనగా

శ్లో॥ వాతుర్ వర్ణం సుయా వృష్టం గుణ కర్మ విభాగతః ।

తస్య కర్తార ససేహం నిర్ణయ కర్తారమవ్యయం॥

(చిగవర్ణిత)

అవగా "బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులు ఆవలరు ఈ నాలుగు వర్ణముల సముదాయము గుణకర్మ విభాగము సహసరంది నా చేత రచించబడినది (విర్వరచరితినది)

ఈ పెద్దమైన వ్యక్తి రచనకు కర్తవ్యం నేనేదైనానా ఈశ్వరుడేనా, నాకు రహితుడని ఆగు వచ్చు నిలమిగా ఆకర్షణగా వీవు తెలుసుకొనుము”.

కనుక మానవుని యొక్క గుణము మరియు ఆతడు ఆచరించు కర్మ (పని) ను బట్టి, అతడు ఏ వర్ణమునకు చెందినవాడో చెప్పాలి. కాని అతని తల్లి వంశంబు యొక్క వర్ణాన్ని బట్టి కాదు, అందుకే

శ్లో॥ బ్రహ్మచారిణీ తామ్రేః కర్మణా తాయతే ద్విజః ।
వేద పాఠంతు విప్రశాసాం బ్రహ్మ జ్ఞానంతు బ్రాహ్మణః ॥
అని చెప్పబడింది.

ఏ కులంలో పుట్టినప్పటికీ, పుట్టిన వారందరూ తామ్రలే, అందువల్లనే బ్రాహ్మణ కులంలో పుట్టిన పిల్లలారయిననూ కవినయనము కాకపోతే అతడు శూద్రుడే. కనుకనే బ్రాహ్మణులు భోజన పంక్తిలో అతన్ని కూర్చోవద్దు. అతడే కర్మ ద్వారా యజ్ఞయోగాదులను చేసినప్పుడు ‘ద్విజాడు’ అని పిలువబడుతాడు. అతడే వేద పాఠములను నేర్చినప్పుడు ‘విప్రుడు’ అని పిలువబడుతాడు. అతడే బ్రహ్మజ్ఞానమును పొందినప్పుడు ‘బ్రాహ్మణుడు’ అవుతాడు. ఏ తల్లి వంశంబుకు పుట్టిన వారయినప్పటికీ, అతడు చేసే కర్మలనుసరించి అయో వర్ణాలకు చెందుతాడు గాని, వర్ణమేది వంశ పరధనంగాతంగా నింకమిందే అట్టి కాదు. అది వ్యక్త తన గుణకర్మం ద్వారా సంపాదించుకునే ఒక అంశము. తాను సాందిన అంశపును విలక్షింపుకొనుటకు తమ నడచుకొను విధానమే అతి ముఖ్యము. కాని ప్రవర్తన సరిగా లేనిచో ఆ అంశపు కుప్ప కూలి పోగలదు. అందువల్లనే వేమనయోగి ఇలా చెప్పుచున్నాడు.

అ.మె॥ రామ బామ పదనచే మహి బాల్మీకి
పరగి బోయ యయ్యు బాపదయ్య
కులము ఘనము గాదు గుణము ఘనంబురా
విశ్వదాభరామ విగుర వేమః

1

వకు పక్షాదులను వేటాడే బోయవాడైన బాల్మీకి రామనామమును సతించుటచే బ్రాహ్మణునిగ భావించెను. ఇంటి ‘రామ’ అను కబ్బెమునందలి ‘రా’ అను అక్షరము తీతే పదమగు బ్రహ్మమును, ‘మ’ అను అక్షరము త్వం పదమగు తీవ్రతని సూచించును. ఈ రెంటి ఐక్య ఏర్పడి తెలుసుకొని, ఆ బ్రహ్మాతత్వమునందు చరించువాడే ‘బ్రాహ్మణుడు’ అని నిర్ణయము. కాని మనసిక రామ పుట్టిన కులము వల్ల గొప్పలనము గాదు, మనస్సు మహా మనసిగా యాపు తీర్థే గుణమే గొప్పదని వేమన ఇంటి సురువు చున్నాడు.

అ.మె॥ బామలందు మిగుల బాతియే ధేక్కువో
యెరుక బీక తిరుగ నేమి ఫలము?
యెరుక గలుగువాడె హెచ్చెలి కులజాండు
విశ్వదాభరామ విగుర వేమః

2

అష్టాదశ బాతులలో ఏ బాతి గొప్పదో తెలుసుకొనుటా ఎన్ని తీర్థ క్షేత్రాలు తిరిగిననూ ఫలితము లేదు. అనగా వాటి వల్ల ఉనవమరణ బార తొలగదు. ఆరాగకుండా, పద్మగుళిమ చేరుకొని వృష్టి ప్రితి బయాలకు కారణమైన అరిష్టాన చేతన బ్రహ్మమును (వెరుకను) దాని యొక్క స్థాన, స్వరూప, స్వభావములను చక్కగా తెలిసికొనవ వాడే గొప్ప కులమువాడు అని వేమన వచించుచున్నాడు. కాని ఆ ఎరుక (బ్రహ్మ) తత్త్వమును తెలిసికొనివాడు ఈ నడక కూచుండుటచే అనేక వీధ జన్మలు పొందుచుంటాడని వేమన నిర్ణయం.

అ.మె॥ కులము లేని వాడు కలిమిచే వెలయును
కలిమి లేని వాని కులము దిగును
కులము కన్న మిగుల కలిమి ప్రధానంబు
విశ్వదాభరామ విగుర వేమః

3

తక్కువ కులమువాడైననూ, అతని వర్త డబ్బు పుష్పిచో గొప్పవాడని పొగడబడును. ఎక్కువ కులమువాడైననూ, అతడు దరిద్రుడైనచో, అతని కులము వెలువ పడిపోవును. అతనికి వమాములో గౌరవము లభించదు. కనుక కులముకన్న మానవునికి దనమే ముఖ్యము. ఇది వ్యవహార సలహాంధమైనది. ఇక పారమార్థికంగా ఆలోచిస్తే, కలిమి అనగా జ్ఞానము. ఆ జ్ఞానమే ధనము. జ్ఞానమే సంపద వల్లనే మానవునికి ‘ఇది గొప్పకులము, అది సేవకులము’ అని వాదించే అజ్ఞాన దాక్షిణ్యం తొలగి పోతుంది. కనుక మానవుడు బ్రహ్మ జ్ఞానమును సారమార్థిక అభివృద్ధి కొరకు మరియు డబ్బును ప్రాసంగిక సుఖాల కొరకు సంపాదించవలెనని వేమన బోధించుచున్నాడు.

అ.మె॥ కులము గలుగువారు గోత్రంబు గలవారు
విద్య చేత విద్రవీగువారు
పసిడి గల్లువాగు బావసి కొడుకులు
విశ్వదాభరామ విగుర వేమః

4

ఉత్తమ కులములో జన్మించినామనుకొనువాడూ, శ్రేష్ఠమైన గోత్రము గలవారమనుకొనువారు, ప్రాసంగిక విద్యా మదము చేత విద్రవీగువారు మొదలగువారందరూ ఆత్మ

ఏదో కలనాటి ముందు దానిని కొడుకులు, పెండుకనగా- 'పసిడి గల్లువా' అనగా హిరణ్యము కోకము (బంగారు తోడుగు) నందు ఆత్మైక్య భావము కలవాడు అని అర్థము, అట్టివాడు ఈశ్వర పూరుషమును పొంది పుంటాడు, అట్టివానికి జీవులందరూ దాసాసుదాసులే కదా?, అందువల్ల పైన చెప్పబడినవారందరూ అజ్ఞాన దశలో వుండి బేరబాని బుద్ధి పుష్టి జీవులే కదా? ఒక్క ఈశ్వరుడే ఎన్నిప్రతి లావణ్యము పొంది ఉన్నాడు, అతనికి మిగతా వారందరూ దాసాసుదాసులే అని చెప్పక తప్పదు.

ఇక లేక వ్యవహారములో దనవంతుడికి ఎక్కువ మిలమువారైననూ, ఎక్కువ గోత్రము కలవారైననూ, లేక పితర విద్యులయందు నిపూణత కలవారైననూ దాసాసుదాసులై వుండి దబ్బును సంపాదించుచుంటాడు. కాని విచారించి చూడగా, ఈ దిబ్బుగల ధనవంతులు ఎవరైనా సెన్యాసాయో లేక దాదాబో హిరణ్యముల నుండియో లేక ఇతర పుణ్య క్షేత్రాలనుండియో తమ ప్రాంతాలకు వచ్చినప్పుడో లేక వారిని ఆయా ప్రాంతాలయందు కలిసివచ్చులో వారికి సాష్టాంగ చండ ప్రమాదాలు చేయుచున్నారు. ఆ సెన్యాసులకు వారి మొలలకు వున్న కోపింద (గుడ్డపోచి) తప్ప వేరే గొప్పదనమేమి లేదు. కోపిందంతా కడు బాగ్యవంతు, కాని ధనవంతులు అందరూ వారిని మ్రొక్కుటకు వారి వద్ద వున్న జ్ఞానమనే రసమే తారణము, కనుక జ్ఞానమనే పంచదయే అప్పించికన్నా గొప్పది, అదియే హిరణ్యము కోకము. దానిన సాధించినవాడే, పసిడిగల్లు వాడని వేమన నిర్ణయం. దానిని సాధించిన పాధువునకు ప్రకృతి మార్గములోమన్న అజ్ఞాన జీవులందరూ దాసాసుదాసులే కదా!

ఆ.మె ఎన్ని మతములైన నే కుంత్రమైనను
నిత్యమింత లేక జాడ విడదు
సత్యము గంగున్న జగతిలో ద్విజాడయ్యె
విశ్వదాధరామ వినుర వేమన

6

ఏ మతాన్ని ఆచరిస్తావున్నానా, ఏ మతాన్ని జరిస్తావున్నానా, నిత్యమైన, నిత్యమైన అచల పరిపూర్ణ బ్రహ్మమును గుంచకపోయిపో అనవమరణ ప్రవాహమును జాడను విడచెడు, కాని అది విద్యుదుని చేరుకొని సత్యమైన, సత్యమైన, సర్వాతితమైన అచలాన్ని తెలుసుకొన్నాడో జగతిలో గురుపుత్రుడనెడతాడని వేమన చెప్పుచున్నాడు.

ఆ.మె బ్రహ్మ వ్యపతి శైశ్వ పతులును శూద్రులు
బ్రహ్మ దిష్టు హరులు పతులైతెన్న
బ్రహ్మము దెలియకను బహు రూపురిక్షిరి
విశ్వదాధరామ వినుర వేమన

6

బ్రహ్మము (ఆత్మ) యొక్క స్థాన స్వరూప వ్యభావాలు తెలిసికోకుండానే అనేక జాతులవారు తమలో తామే అగ్రస్థానం కోసం కలహించుకొంటున్నారు. ఏదేనికైనా స్పృహ, బయతారకులగు బ్రహ్మ, విష్ణువు, శివుడు (హరుడు) అనిందు వియమిత దేవతలు కూడా ఆ బ్రహ్మము (ఆత్మ) నుండి రిగజారిన వారే గనుక ఏరందరూ పతువులతో సమానమనే నిర్ణయం ఎందుకనగా వియమిత దేవతలగు బ్రహ్మ, విష్ణువు, శివులకు వ్యంత వివిక్షణ జ్ఞానమైలేదు. ఏరికి స్వనిర్ణయము పసికీరాడు, ఎవరి పని యందు వారే నియమబద్ధముగా నిమగ్నులై వుందురు. అంతేగాక వారికి మూలకారణమైన బ్రహ్మమును తెలుసుకొను తెలివి లేకున్నారు. ఇక అజ్ఞాన పద్ధతిలో వుండి బ్రాహ్మికులు, క్షత్రియులు, వైశ్యులు, శూద్రులని కలహించుకొనువారు కూడా బ్రహ్మతత్త్వమును తెలిసికోలేనివారే. ఏరందరూ పతువులే నని వేమన వదించుచున్నాడు.

అదల గురుని చేరుకొని సాంఖ్యయోగము ద్వారా విష్ణును బ్రహ్మనుమని తెలుసుకొన్న పజ్జనుచికి విద్య జీవులు ఏక స్వరూపమేని తెలియబడి, సర్వమువెందు ఎమరర్చనము చేయుచుందును. కాని బ్రహ్మతత్త్వమును తెలియని వారు వ్యక్తి భ్రాంతిలమలోనై అనేక పద్ధతుల రూపములను పొందుచుందునని వేమన యోగి బోధించు చున్నాడు.

ఆ.మె పరగలోక్షు గుడ్డు పరికించి చూచాన
కులములన్ని యందు గూడ బుట్టె
పందరొకట భరియ పశ్చదమ్ములి కదా?
విశ్వదాధరామ వినుర వేమన

7

సాంఖ్యయోగమున పరికిరించి చూడగా బ్రహ్మవిదే గ్రుడ్డు (బ్రహ్మాండం) యందు ఈ కులాలు (వర్గాలు) పుట్టాయి, కనుక అందరూ ఒకే స్థానమునుండి పుట్టియై పచ్చివారు. మరియు అయింట్లో ఆ స్థానముయందే కలియుచున్నారు. కనుక అందరూ అప్పుడమ్ముల్లే, అక్కచిల్లెండ్రే, ఇలా వస్తు నిర్ణయ పెద్దతని తెలుసుకోకుండా వర్ణలగూర్చి మోర్లంగా వారించు వారిని గూర్చి

ఆ.మె బ్రహ్మయోవని కొడుకు పరికింపగా భువి
విష్ణువేవని కొడుకు వెలయుజాడ
శివుడు యెవని కొడుకు సిగ్గెరులు జనులే?
విశ్వదాధరామ వినుర వేమన

8

అని చెప్పుచున్నాడు, మరియు ఆ ముగ్గురు దేవతలకు మూలము ఒకటి అమృతు

అ.మె మూల మొవ్వరముచ. ముగ్గురి లోపల
మూల మొరుగలేరు మూల జములు
మూలము మొగులికిని ముఖ్యమై యుండురా
విశ్వదాధరామ వినుర వేము.

9

సై పద్యంలో చెప్పిచున్నాడు. కనుక సర్వజీవులు బ్రహ్మాండము నుండే పుట్టినవని
తెలియజెప్పిచున్నాడు వేమనయ్యగి.

కనుక మానవుడు విద్యయించుకొన్న వరికి వరంపెరాగతమైన ఎల్లమొలు అసంగతముగా
వున్నది. తరలి చూడగా ఎల్లమొలపుంటికి మూలము ఒక్కటే లడే బ్రహ్మము (ఎరుక).

కం. అజ్ఞానమే శూద్రత్వము
సుజ్ఞానము బ్రహ్మమౌట శ్రుతులను విసర
యజ్ఞానముడగి వాగ్విశి
సుజ్ఞానపు బ్రహ్మమొంది జూరల వేము.

10

కనుక విచారించి చూడగా ఎన్నో రహస్యమును తెలిసికోకుండా వుండి నానావిధ భృష్టరూప
నందలనుగ ఎన్నో రూప భూతలనుగలనై నందరించు అజ్ఞాన జీవులందరూ భూద్రులే. అసూ
గురువుని జేరుకోని వారి ద్వారా బ్రహ్మతత్త్వ విచారణ జ్ఞాన ఎన్నోమొ బ్రహ్మమయమని జ్ఞానయోగము
ద్వారా తెలుసుకోని, వ్యష్టి ఎద్దలిపి వదలి సమిష్టి ఎద్దలియలడు ప్రవర్తించు వారందరూ బ్రాహ్మణులే
బోయి కులమందు జన్మించిన వాల్కికి బ్రహ్మతత్త్వ విచారణ ద్వారా అజ్ఞానాన్ని వీడి జ్ఞాన బ్రహ్మమును
పొందాడు కదా! అవి వేమన ఉదహరించుచున్నాడు

అ.మె బమ్మ గుడ్డు యెనెడి పట్టణములోపల
బమ్మ యెరుగలేని బాపడేల?
ఈ పువరలు పెరియ భావెనో బ్రహ్మంబు
విశ్వదాధరామ వినుర వేము.

11

బ్రహ్మాండమనే పట్టణములో జన్మించిన బ్రాహ్మణుడు ఆ బ్రాహ్మ తత్త్వమును
తెలిసికోనిదో అతడు బ్రాహ్మణుడు అని అనబడవచ్చునో లేదు కాని అని మనస్సు ఎలా
ఎచ్చినదో అది విచారణ జేయువానికి తానే ఆ బ్రాహ్మ ధర్మమని తెలియబడుచున్నది.

అ.మె గాత గన్న తల్లి తమ తండ్రి గనుతల్లి
తన్ను గన్న తల్లి తల్లి తల్లి
తల్లి శూద్రురాలు తానెట్లు బాపదో
విశ్వదాధరామ వినుర వేము.

12

అ.మె ఉదయమునను శూద్రుడుత్తమోత్తముడెట్లు
సతికి శూద్రతయును సర్వగురుల
తల్లి శూద్రురాలు తానెట్లు బాపదో
విశ్వదాధరామ వినుర వేము.

13

అ.మె జనన మరణములను సంధ్య శ్రాదులేదు
సంధ్య శ్రాదు లేదు జననకెప్పుడు
తల్లి శూద్రురాలు తానెట్లు బాపదు
విశ్వదాధరామ వినుర వేము.

14

దుశ్శాపితము (జంధ్యము) ను బ్రాహ్మణ పురుషుడు మోతమే ధరిస్తాడు, వారి
కులములోని స్త్రీలకు ఆ అధికారాన్ని ఇవ్వలేదు బ్రాహ్మణుల ఎద్దయి ఆ కారణం బంధ్యమును
ధరించని వారందరూ శూద్రులే కనుక వారి కులములోని స్త్రీలందరూ శూద్రులని వారి కెట్టవారు.
ఎల్లనే తెలియబడుచున్నది అట్లయినచో తన గడ్డ శూద్రురాలు మరె కాదు బ్రాహ్మణుడు అని
కాగలడని వేమన ప్రశ్నించుచున్నాడు.

అంతేగాక తాను స్త్రీట్లు పమయూవ మెరియు గిట్లు పమయూవ సరిధర్మశ్రాదు తనకు
లేదు అని తర్కకి అసలు జంధ్యమే లేదు. అలాంటప్పుడు తన తల్లి బ్రాహ్మణి అనుక కాదు
శూద్రుడే కాగలడని వేమన నిరసించుచున్నాడు

అ.మె శ్రాదు మెదను వేసి తనకు శూద్రత్వంబు
బోయెనెడె దెల్ల బుద్ధి కొడువ
మనును విలక శ్రాదు మరి వన్నె రెచ్చునా?
విశ్వదాధరామ వినుర వేము.

15

జంధ్యమును (శ్రాదును) మెదల వేసికొని తన పూర్వతనము పోయిపోనుకొనుట
అజ్ఞానమేనని తెలుపుచున్నాడు. వేమనయ్యగి హాసపుడ ఈ విషయానికై అయి రెకనోయి.

అతనికి ఆ బ్రాహ్మ వల్ల ఏ ఉపయోగం వుండదు. కనుక యజ్ఞపవిత్రము (జంధ్యము) కలవాడే బ్రాహ్మణుడమని నిర్ణయము వారు. గురువు ద్వారా బ్రాహ్మ జ్ఞానమును పొంది త్రికరణ పద్ధిగా నడచుకొనువాడే బ్రాహ్మణుడని వేమనయోగి నిర్దాంత నిర్ణయం.

అ.మె కల్లదీకకు భూత గట్టిగా పెట్టిన
పండులోని కంపులదగినట్లు
మెదగు బ్రాహ్మ వేసి మెరుపుతో ద్విజుడొవే?
విశ్వదాభరామ విమర వేమ.

16

కల్లుకుంటు (బూడిద) ఎంత పూసిననూ దానిలోని కంపు వాన తొలగినట్లు, అంతఃకరణ పద్ధిలోని కుటలుడి పెదలో జంధ్యాన్ని వేసిననూ అతడు చుట్ట గుణాంశ విడిచిన సాత్విక బ్రాహ్మణుడు కాగలడా? లేదని వేమన వరువు చూపాడు.

అ.మె అంతరాత్మ గుణక బద్ధ బుద్ధుల తోడ
మెలగుతుట్టి ద్విజులు మేది వంతు
యములి వరకములకు వరుగుదనిది సొక్కి
విశ్వదాభరామ విమర వేమ.

17

జీవులన్నింటి యందును అంతరముగా మిక్కిలిపాటుగా మున్న అత్మను గురువు ద్వారా గుర్తెగిని వారికి మోక్షము కరతలాపతలకము. అట్లుగాక అంతరాత్మను తెలుసుకోక, దేహమే తాననుకొను మంద ముద్దులచే కలిసి తిరుగుచుట్టి బ్రాహ్మణ కులజులు. చివరికి యముని పాలై తిరిగి ఏం జన్మలు పొంది నరక యాతనలు పొందుతారని వేమన ప్రవచించి చూపాడు.

అ.మె వద శాస్త్రములను విదివేమి గుడిచిరి
యరణ తిరిగి చతురందరండ్లు
బ్రహ్మ మహిమ దెలసి బ్రతుకుట నిజమయ
విశ్వదాభరామ విమర వేమ.

18

శ్రావ్యకాలమున వేదశాస్త్రములను వినుటకు కూడా శూరులకు అధికారం లేదు. ఒకవేళ ఎవరైనా విన్ననూ వారి చెవులలో నీసాన్ని కరిగించి పోసేవారు ఇది ఎంతటి దురహంకారం. సాగర్ల పూరిత చర్యయో తెలుసుకొంటే, వేద శాస్త్రములయందు బ్రాహ్మణులకు మోక్షమే అధికారాన్ని కలిగించుకున్నారు. రయవనూ అందువల్ల వారేమి సాధించారు? అవి వేమన సర్పించుచున్నాడు.

వేదశాస్త్రములయొక్క సారాన్ని తెలుసుకోకుండానే, బ్రాహ్మణులు వాటిని గానం చేయుట ఇంటింటికి తిరుగుదూరైక్షక పుట్టి ద్వారా పొల్ల సొసుకొనుచు చివరకు సోదరా లక్ష్మ్యమైన పరమోత్కృష్టమైన మోక్షాన్ని పొందకుండానే చనిపోవుచున్నారు.

మానవ దమ్మ ఎట్లు సాగ్ధకమవుతుంది? మానవ దమ్మ యొక్క లక్ష్యమేమిటి? అది అచటచట విజ్ఞానం ప్రశ్నించుచుంటారు. ఇరట వేమన నిమగ్ధానం ఇచ్చుచున్నాడు. ఏ వ్యక్తితో జీవిస్తున్నప్పుటికి బ్రహ్మతత్వమును (ఎరుక గెహస్యాన్ని, తిలుసుకొని మళ్ళీ జన్మ రాకుండా వదులుకోవడమే మానవుని పరమ లక్ష్యము అలా బ్రతికినప్పుడే అతని జన్మ సాగ్ధకమవుతుందని వేమన బోధించుచున్నాడు.

అ.మె బంధు కుత్సములను తిరుసిన దేహంబు
చంద మెరుగక ద్విజ శ్శుమిరుక
నడచినదను విదులనునో వరకంబు శ్శుశ్శువు
విశ్వదాభరామ విమర వేమ.

19

గురువును చూచుకొని, సేవించి, పూజించి సాంఖ్యయోగము ద్వారా దేహము యొక్క పుట్టు పూర్వోత్పత్తానాను గ్రహించవలెను. స్థూలంగా కనిపించే ఈ మాంసయుత శరీరము శుక్ల, కేశేతముల కలయిక వల్ల కల్గి గర్భములో తయారైనది కాని ఈ స్త్రూత శరీరమువకు వ్యయంగా తెలుసుకోనే తలచిలేదు. అంతవరగా మోక్ష శరీరం లేచినో ఇది మొద్దుచెల పడివుండదు. అంతేగాక మోక్ష శరీరం యొక్క అజ్ఞామేరకు స్త్రూత శరీరం వంతు పున్న నిర్వాణంగా. కష్టమిదియూ. పనిచేయుచున్నందున, ఈ స్త్రూతదేహం శూరుడని చెప్పబడుచున్నది ఇక మోక్ష శరీరం ఎట్లా కారణాలకు మధ్య నుండి స్వచరాన్ని వదులుచున్నది. కావున ఇది నైపుణ్యం నిర్ణయం. ఇక మోక్ష శరీరానికి అంతరంగా కారణ శరీరం వుండి సర్వోంద్రియయాలకు జీర్ణవృద్ధి ద్వారా కక్షణ క్షణుగకేస్తుంది కావున ఇది క్షుద్రియమడవి నిర్ణయం. ఇక మనో కారణ శరీరం కారణ శరీరానికి అంతరంగా వుండి ఈ మూడు శరీరాలకు ఉనికి వట్టి. సర్వమును తెలిసే సునంద్రై పరియు తెలియజేయునదై చైతన్యరూపంగా వున్నది. అన్నింటికన్నా మోక్షాతిసాక్ష్యరూపమై నిర్వృధాపముగా ఆ మహాకారణ శరీరమే వున్నది. కావున ఇది బ్రాహ్మణుడు అని నిర్ణయం. ఇంకా విచారించి చూడగా ఈ నాలుగు శరీరాలు ఒకదానితోకటి విడు. చివ్ ఒత్తప్రతములై వున్నాయి అయినప్పటికీ పై విధంగా ఎవరించి చూసుకోవచ్చును. ఇంకనూ విగాత్య వురుషుని నుండి నాలుగు

ఎద్దులు చాలా కలిగియున్నవి. ఎద్దుల కేవల బిడ్డకంటె అయినచో దోంగు మోపే కాలి పాదాల మూడే వారులు. అట్లే ఎడోనాని? పోదాడు. అందుకావున? తోడయింది కైపులు కిరుస్తూ ముడి కావాలే భుజముంధముల నుండి క్షత్రయులు క్షత్రాధియులు క్షత్రము తో ఎ. చక్షువు. క్షత్రాధియులు క్షత్రము యొక్క శీరోబా? యనండుండి వ్యవహారము చేయుచున్నట్లు అనుకొనడము. అది క్షత్రాధి యెద్దులకు బ్రాహ్మణులు అట్లు యెద్దులకు లాగింకగా నుత్సవే.

లోక వ్యవహారం నందు జూచినచో ఏ కులముందు పుట్టిన వాడెననో జుట్టి బలము గాదు బ్రాహ్మణులు. ఏ నో ఎట్టి గణాద. క్షత్రయుడగా లాగించగలది కొరె అమ్మ నేర్పు గలవారు వైశ్యుడగును. జీతగావి ఎరి నుండు వాడు శూద్రుడగును.

ఈ విధాన మెరుగని వాడు తాను బ్రాహ్మణుడనని పరమాములో పిలువించు కొప్పునూ చివరకు మృత్యువును పొంది పరకములో పడతాడని వేమన హెచ్చరించుచున్నాడు.

కం॥ తొమ్మిది కంతల తిత్తికి
నిమ్మగు సొమ్ములును కులము నేటికి జెప్పుమా
నమ్మకు లేహము వాదని
బమ్మనకు నేననుచు దెలిసి పలుకర వేమా॥ 20

ఈ కేవల కనరంధ్రాం కం తోడ. (నంది తిత్తి) ఈ వేమా. క్షిమలము. రోగాలకు నిండుపై క్షా బలగరంగా పుట్టిది కనుక నేనగా లేహము వాదం. ఎక్కడ వాడుము. గిడిచి. అర్చి రత్నంబులు. వేసి వేమ. క్షా వ్యయమునని తెలుసుకోని వాడికి అధరగలవల్ల గాదు. తాను జన్మించిన కులము యొక్క నేరు వల్ల గాని ప్రయోజనము శూన్యము.

ఆ.మె॥ లోగు బయలు జేసి లోకంబు దెగవార్త
కులము గాలబెట్టి గుణము నదరి
చలతలోని చింత జేరిన యోగిరా
విశ్వదాభరామ విసుర వేమా॥ 21

తివర? ఎన్నో బలతాపక్రమ. పోయెదమన. బయలుబట్ ఎక్కడ జేసి ఆచగ ఏక ఎడోపొన్న పొందింది. ప్రాంతం క. అలంబమైన అడ్డనపు ఎముల. పేడి కుల క్షయము. కూడా అతిక్రమించి, గుణత్రయమును (ఎరుకను, కూడా త్యజించి, చింత. చింతను కేరిన వాడు యోగియని వేమన తన పిద్ధాంత విప్లయము చెప్పుచున్నాడు.

ఆ.మె॥ అసనంబెరుగని నా ముద్దుకర్పంబు
గురువు చేత తెలిసె గూర్చుకున్న
మనసు విల్చుకున్న మది ద్విజాచెట్టగు
విశ్వదాభరామ విసుర వేమా॥ 22

ఎదురువునుజేరుకొని వారి భుజినే తారక. సాంఖ్య అనునన్ని. మహావాక్యములు నీటికి అశీతమై క్షణక్షణం పారి ద్వియవేష హరణము చేయు. అచల పరిపూర్ణ సజ్జాధ ఎని కని, దాసయందున్న దర్శ మెర్పములను తెలుసుకొని కర్మంధ్రియముల ద్వారా శరీరం ద్వారా అలంబించినవాని నునమ్మ విధ్వంసముగా మెందును. జట్టివాడ ద్వైతమందును ఈ విధానమును తెలుసుకోవారు. బ్రాహ్మణ కులములో పుట్టినచో పేరుకే ద్విజాడు గాని, విజమైన ద్విజాడు గాడు.

ఆ.మె॥ విజమైన వర్ణమెరిగిన యోగికి
పరము వెలిగి జూడ భావమొందు
యోత్యతులగు మదియు నన్నిట తానొగు
విశ్వదాభరామ విసుర వేమా॥ 23

స్పష్టి రహస్యమును తెలుసుకొని సా ధ్యయోగమును పాఠించి సజ్జనుడు వానావిధ దృశ్య ప్రపంచమును పేడి వజ్రక అత్యస్తరూపమున పొందివుండును. అలంబికి సర్వ విధ ముఖ్యులందు, జీవులందు, అత్యులందు. అ అత్యభావము మాత్రమే కనిపించుచుండును. అస్థియు తొడై పున్న విధానమును ఎరిగివుండును. ఏకం ఆనేకం భుజి? మదియు ఆనేకం ఏకం భవత? అనే నన్న నిర్ణయ పర్వతినేరి అల్పి క్ష వాచమందు సంచరించును. ఆ ఏక బ్రహ్మము యొక్క వర్ణము ఏది? అనగా అది పాటలీ వర్ణము. అదే ఎకాక్షరమైన 'ఓం' కారముగా ద్వనించినది అద్భుతి యందే అ'కారమగు శూద్రవర్ణము. ఉ'కారమగు వైశ్య వర్ణము. మ' కారమగు క్షత్రయ వర్ణము. అర్ధమాత్యక(అరస్మ) యగు బ్రాహ్మణ వర్ణము జేర్పడినది. బ్రాహ్మణ వర్ణమునుండి మహాకారణ శరీరము. క్షరీయ వర్ణము నుండి కారణశరీరము. వైశ్యవర్ణము నుండి సూక్ష్మ శరీరము. శూద్రవర్ణమునుండి స్థూల శరీరము కలిగినవి కనుక ఈ వాటనింటికి కారణమైన ఏక వర్ణమును గ్రాంచిన వాడే యోగియని వేమన ప్రవచించుచున్నాడు.

ఆ.మె॥ పంచవర్ణ నెరుగి పరము నెరుంగును
పరము వెలిగి విచ్చ ప్రజ్ఞులిల్లు
ప్రజ్ఞులిల్లువాడు పరము తానొపయా
విశ్వదాభరామ విసుర వేమా॥ 24

ఎంబుద్ధములగు మనము, దూమము, అనీతము, శుద్ధము, రజము, అమి, అమయి, వర్ణములు తత్త్వములు పూర్వగా తలినకొనునాడు. ఎరమాత్మను ఎరుగగలదు. ఎరమాత్మను. రిగెననాడు. ఆ ప్రకాశమునే పెచ్చురెట్టుచుండును. అలా పెచ్చురెట్టునాడు ఆ ఎరమాత్మ కొద్దా దిన్నము కాదు అని వేమన బోధించుచున్నాడు.

దానోదా. క్షేత్రము, కైత్య కౌద్ర. ఎందఱు యను నిచిన్నగుల వారి వ్యక్తిక స్థానమును ఎరిగినవాడు మోక్షార్థ స్థానమును కూడ ఎరిగినవాడు గాంచ గలడని వేమన ఎవ్వరైనా ఇదియెరిగియుచున్నాడు. కనుకనే భగవద్గీతయందు

శ్లో॥ విద్యావికలు నందన్తే బ్రాహ్మణే గవిపాక్షిని

కుని చైవ శ్చహితేవ ఎందఱి వ్యామదన్తినను, అని శ్రీ, ద్విష్ట, నానాత్మ విప్ర యున్నాడు. దీని అర్థమేమిటా -

“విద్య అయి ఎందఱిని బ్రాహ్మణుని ముందు, కొప్పులందును, ఎరుగు యందును, కుక్క, ఎ, పిచ్చును ఎరిగికొని అను ఎందఱుని యుండును. ఎండితులు ఎమెచ్చి కలిగియుండురు. అనగా ఎచ్చుకొలు అయిదు వర్ణములు. ఎందరూ ఒక బ్రాహ్మణుగా నున్న ఎరమాత్మ నుండియే పుట్టినది నిర్ణయం. కనుక ఈ ఎర్థ భేదములు అన్యాయులగు నిజులకు మాత్రమే కనిపించుచున్నవి. కాని అన్యాయుల వారికి ఎచ్చుకొలు ఒక కలగనిననునట్లు తెలియజడును. ఆ ఏకమందే ఈ ఎర్థభేదములు సాగిపోతూ ఉన్నాయి. ఏకత్వం పున్నది చెప్పక తప్పదు.”

ఆ.వె॥ ఎట్టివాడో కాకు యెరుగడు తొలిపుట్టు

నీచే బ్రతుకు కొంత నీమమల

వెరుగడే జగంబు విశ్వరూపుడుని

విశ్వదాధరామ విమల వేమ

25

ఏ వర్ణమువారు కాని, ఏ కులమువారు కాని పుట్టిననూ, ఆ పుట్టినవాడు తన మూల స్థానమును ఎరిగక పోయినా, అదానానానాములు వర్ణములు అనియూ వాటి బ్రతుకు ఏకైకమయినా వేమన అభ్యుపగించాడు. వాడు ఈ దానోదా అశ్వమయమని నిరచుతూ మాయమని తెలుసుకోలేకని బ్రాహ్మణుడు.

ఆ.వె॥ కొంత నల్లగుండు కొంత యెర్రగు మందు

కొంత తెల్లగుండు కుతల మెరుగ

నాశ్వరీతి నుండ నాగె కాదెందులమి

విశ్వదాధరామ విమల వేమ

26

కొంత వర్ణగా కొంత వర్ణగా మరకొంత తెల్లగా ఈ ప్రపంచంలోని వస్తువులు గాని, సునుపులుగాని పుండున్నాడు. దీనికి కారణమేమిటా ఎచ్చుకొలు బ్రాహ్మణ్యదానమై ఎరుక నుండే కావడం ఎచ్చుకొలు తెలుపు రిజ్గోగాము. ఎచ్చుకొలు తమ గుణములను తెలుపు. రుబుడు ఈ శ్రీగుణములు అత్యున్నత అనుకొని పుచ్చివి కనుక అత్య ముండియైన వందభూత వస్త్వనిమిదాదుమందును సర్వతీవ రాకులందును ఈ రంగుల విశ్రమము తప్పని ఎరిగా కనిపించుచున్నది. కనుక ఈ శ్రీగుణాలనుండియే వాలుగు వర్ణాలు కలుగుచున్నవని వేమన తెలుపుచున్నాడు.

ఆ.వె॥ బ్రహ్మతలను జనుచు బ్రహ్మ హత్య అందుదు

బ్రహ్మ భైరవుడెన్న రావడగునె?

బ్రహ్మ జాడన గద బ్రహ్మముడగు నూతి

విశ్వదాధరామ విమల వేమ

27

బ్రహ్మతలను చివ్వి వేసినచో దానిని బ్రహ్మ హత్య అందుదు. కాని బ్రహ్మ కైత్యుడు (మూడవ వర్ణమునకు చెందినవాడు). ఎరుకనగా వెచ్చున బ్రాహ్మణుని (మిట్టమిట్ట) యొక్క బోధనుండి బ్రహ్మ పుట్టిగాడు గనుక ఆయన బ్రాహ్మణుడు కాదు. కావున శిష్యుడు ఒకవేళ బ్రహ్మను చంపినప్పుడు, అది బ్రాహ్మణుని హత్య అనడమని తెలుపుచు, ఎచ్చుకొలులో బ్రహ్మ భైరవుడని నిర్ణయించి చెప్పుచున్నాడు. వేమన యిలా కనుక బ్రహ్మ మతత వాని బ్రాహ్మణులను తగునా? తగదు కదా!

ఆ.వె॥ మూల కులము యాని మలమూత్ర బంధము

పుట్టదే నీవంబు పొట్టలోన

మనసు యాత్మ బుద్ధి మరి బ్రహ్మమూర్తరా

విశ్వదాధరామ విమల వేమ

28

కులము అనే భేద ఎట్టిదే. మలమూత్ర బంధము భార్య (ప్రకృతి) అనేదే మల మూత్రముల ఎంబి. కావునదే కుల అత్య అవధానముడైన శిశువు పుట్టుచున్నాడు. కాని తిర్వ వారణాస్యగా ఆ పుట్టిన వాడు, అత్య ఎత్తయ భావమును పొంది సువస్థిను అత్యలో లదుగా నేయుల వలన బ్రహ్మ స్వరూపమును పొందగలడని వేమన ప్రవచించు చున్నాడు.

అ.మె. సత్యము గనుగొన్న జగతిలో వారికి
జ్ఞానముమర గలుగు మానుగాను
సత్యము తెలివయ్యును సమయంగా ద్విజాడగు
విశ్వదాధరామ విమర వేము

29

జగత్తులో ఎన్నెంతే సత్య సద్వర్తిగా నుండులో వారికి మరలరంగా గొప్ప జ్ఞానము కలుగుతుంది కాని సర్వ వివరమును వ్రాస్తూ తెలుసుకున్న వాడికి సత్యము, జ్ఞానము ఈ రెండు ఎరుక మొక్క రూపములేనని తెలియబడుతుంది సత్యం = ఎ+దీ+యమ్ స = అమృతం, తే మెర్మం యమ్ ఈ రెంటిని ఎకముచేయవలె ఆ రెంటిని వీడిన వాడే మృక్షుడు. ఇతడే ద్విజాడని పిలువబడుతాడని వేదం బోధిస్తోంది అందుచున్నాడు. ఇతడు అత్యసత్యములు జ్ఞానాజ్ఞానములు నెలదిలగునో ఎరుక బ్రహ్మము యొక్క ద్వివిధరూపములు కావున బోధిస్తే వేదం ద్వంద్వతీతుడైన వాడే ద్విజాడని చెప్పుచున్నాడు.

అ.మె. అగ్నివేళ బద్ధి యా పరమేశుని
నిందజేసి ద్విజాలు సేచులైరి
పలుచెరువుల నేగి త్రువైరి ద్విజాతల్లి
విశ్వదాధరామ విమర వేము

30

అగ్నిని వేరులలోకి పీచుకొని ఎవమేశుని అందించునట్లు ద్విజాలు సేచులైరి. అంతయుగాక వారు అనేక శ్రమార్థాలలో పయనించుచు ప్రాప్తించుటకై కష్టపడెదవని వేదం బోధిస్తోంది వారి సంతతి గూర్చి చెప్పుచున్నాడు.

అ.మె. బావ దెముక కూడు భక్తిరచు చుండును
పేరటంబు బోవు పిందై ముగట
కులము మానము విడి కోర్కెలు మెందాయె
విశ్వదాధరామ విమర వేము

31

ఒక ప్రాప్తించుట బోక్కుల వారి అనుచుండును ఒక పిందైయైన యువతి నన కరుణ, పేరటంబుకు అందును కుట్రల కండ్లకు పట్టినాటి, వాళ్ళుగి పిందు స్వీకరించుట, పోవును. వీరిలో ఒకరు కులమును మరొకరు మానమును (Character) మితిమీరిన కోర్కెల వల్ల

కోర్కెలున్నవారు దివ్యోక్త నెలిపేరేమందో అతివ అలములో నిర్మలముగను వా ముగి, అనెను అందుచేక, కోర్కెలు పెంచుకొన్నవో ౩౦.౨౨.౨౩ - కోర్కెలున్నవారి, వీ.ల. నందువుచున్నాడు.

అ.మె. ద్విజ వరుండు చెడ్డ పిండంబు దురభోయే
వీరటాలు ముసరు పెండ్లి మొనసి
కులము మొదలు బోయె గూలె బోమానంబు
విశ్వదాధరామ విమర వేము

32

వేదం పిండ ప్రాణాదులను దురాచారాలను నిరసించెను, ద్విజాలను వి చెప్పుకొను కొందరు అత్యుపిండములు అనిపారు ఒక కొప్పు అనేరొజు పిల్లల్ని నిర్దహించుటకు పేరటంబులకు సోపుచుంటారు. ఈ విధంగా వారి కుల స్థితి మానస్థి కోల్పోవు చున్నారని వేదం వదించుచున్నాడు.

అ.మె. ముద్దుమాంస రుచిని మాదెగిదైవాల
యెంగిలి బడువారి దెట్టి కులము
భక్తిని మానుకొల్లి భక్తులు గారైరి
విశ్వదాధరామ విమర వేము

33

కొందరు క్షుద్రదేవతలను ప్రాశించి వారికి ముప్పులు పారించుటను అనుర్ధించి, మిగిలిన వారిని తిందుట ఇట్టి వారిది ఏ అలము? వారి ఏ కులమో చెప్పుటకు అలవికాదు కాని రట్టివాడు భక్తియోగము, క్షుద్రా యులత్వమి నొల్పి కీర్తనలుగారెడని వేదం మదువుచున్నాడు.

అ.మె. ప్రళయకాలమందు ప్రమథులచేతను
శత్రువైరి గాని నాదీ జనులు
తెలియనేర్పరైరి రేవుని ద్విజాతల్లి
విశ్వదాధరామ విమర వేము

34

శివునియొక్క ప్రళయకాలమున ప్రళయమునందు జనులు నశింపజేయ బడుచుండురు. అన్ని అర్థిస్తేనే కేతలుగి కుట్రలు పెంచ బీజము యొక్క పేరటంచేత జ్ఞానశక్తి రూపులై మామిడివృక్షం గాన అన్ని మోత అయింది అదే శత్రుయే అయిందేయును అనగా రూపములను మార్చుట కాదేమో ప్రాప్తించుటకు కొక వారు అట్టి దేవుడని తెలుసుకోలేక పోవుచున్నారు.

అ.మె॥ పోమయాజి బట్టి పొద్ద వేసుకు రంభ
యొంటె పోమయాజికింగి బిట్టి
క్రతువు జేయు ఫలము కల్గిరా చేత
విశ్వదాధరాకు విమర వేము॥

35

దేవతల పాట్యులై యైవ రంభ పోమయాజిని ఒక యర్జకరయగు బ్రాహ్మణుడని) అవమానించెను. తియ్యరించెను. కాని ఒక రకమైన క్రతువు వేయుట వల్ల రంభ పోమయాజితో జేరెను. కాని ఆ క్రతువు చేయుట ఎల్ల కలిగిన ఫలమేమనగా పోమయాజి భ్రష్టుడు కావడమేనని వేమన వచింపచున్నాడు. కనుక ఇట్టి క్రతువులతో బ్రాహ్మణులు భ్రష్టులవుచువ్వారని వేమన ఇటు తెలుపుచున్నాడు.

అ.మె॥ పేరు పోమయాజి పేను సంహలుడయ్యా
మేళ పోతులట్టి మేడలు విరుచు
గాక క్రతువు వంక గలుగునా మోక్షము
విశ్వదాధరాకు విమర వేము॥

36

అ.మె॥ పోమయాజి సనుచు సొంపుతో వేషము
గట్టి మాంసమెల్ల గాల్చి తినుచు
వృజాడ నేగివగు పరికమేమి తనకల్లు
విశ్వదాధరాకు విమర వేము॥

37

రందను వానించి క్రతువు చేయు పోమయాజి పేరుకు మాత్రమే బ్రాహ్మణుడుగాని. అతడు పిదపాము పశువులతో ఏమానము. ఎందుకనగా పిదపాము ఒక వంతువుగా వుండి ఇతర జాతువులను వేలాడి చంపి తినును. అట్లే క్రతువు యందు. ఇతడు మేక పోతులను మేడలుచిరిచి చంపి బలి ఇచ్చి తినును. ఇట్టి 'సాంసారిక' కార్యముల వల్ల మోక్షము కలగదని అతడు బ్రహ్మతత్వాన్ని పొందలేదని వేమన బోధించుచున్నాడు.

అ.మె॥ మునిగి బ్రాహ్మణులకు ముందు గావక బోయె
తిరిగి తిరిగి యశకు దివ్యురాయె
కూసి కూసి తుదకు కుక్కయై పోయెద
విశ్వదాధరాకు విమర వేము॥

28

బ్రహ్మతత్వము ఎరుక) యొక్క, రహస్యాన్ని తెలిసికోలేక బ్రాహ్మణులనునే పేరుకు చెప్పుకొనువారు నడులలో మునిగి మునిగి మృత్యువును పొందుచున్నారే తమ ఆ తర్వాత ఏమవుతుందో తెలుసుకోలేక పోయారు. అనేక దేవతా స్త్రీతపములను ఎందరినీ, ఎదుర్కొని రాళ్లను మొక్కి మొక్కి రాళ్ళే అవుచున్నాడు తప్ప ఆత్మ విశ్మయ జ్ఞానము ద్వారా తమ రహస్యములను అత్యయై దైవమను బాప్త తెలిసికోలేకపోవు చున్నాడు. సేదసారాన్ని గ్రహించి వేదాలను విల్లించి, విల్లించి బ్రాహ్మణుడు కుక్కయై పోవుచున్నాడు. కనుక మేకాత్ముల సొంపును గురువు ద్వారా గ్రహించి బ్రహ్మతత్వమును అనుభవ పూర్వకముగా తెలిసికొన్న జ్ఞాని మాత్రమే బ్రాహ్మణుడుగాని, ఇతరులు నానని వేమన వరోక్షంగా ప్రవచించుచున్నాడు.

అ.మె॥ బలి నెమురునాల్గు లక్షల జీవులు
బ్రహ్మ కొడుకు లగును ప్రకటితముగ
బ్రాహ్మణు గలిగిదను గలుగును బ్రహ్మము
విశ్వదాధరాకు విమర వేము॥

39

సప్తకర్మయగు బ్రహ్మ యొక్క సృష్టిలో 84 లక్షల భక్త, శేవ రాసులున్నవి. ఇవన్నియు పిదపింది చూడగా బ్రహ్మయొక్క కొడుకులే అయిననూ ఖయలో ఎవరైనా ఆత్మజ్ఞానము సంపాదించినా పాడు బ్రాహ్మణుడే యగును అని వేమన ప్రవచించుచున్నాడు.

అ.మె॥ సకల వస్తులల సంతతి తనువులు
పుట్టి గిందు పంప భూతములను
దాని చేత దగి కుదర పోవునకు జేయు
నాగు విజయియంగ లేరు వేము॥

40

సకలసైన్య వస్య సముదాయము, వివిధ జాతులవారి (సర్వముల వారి) ఎంతటి, వారి శరీరాలు వంచ బోలెనుల మండియే నెలచించాయి వాటి విల్లనే వారి శరీరాలు పోవించడమన్నాయి. అయిననూ సామాన్య నరులు ఈ రహస్యాన్ని తెలుసుకోలేక పోవుచువ్వారని వేమన నుడువుచున్నాడు.

అ.మె॥ అవుట గామెరుగని యజ్ఞుల జీవులు
మూలము దెలియకును ముక్కుచేత
యను తనము స్వజించి యాత్మ దెలియలేక
చచ్చి పుక్కు చుండు జగతి వేము॥

41

ఏ వర్ణమునందు పుట్టిన వారైనను ఇది ఇలా అవుతుంది లేక అది అలా కాదు అని తెలుసుకోలేని వారు అజ్ఞాన జీవులు. వర్ణమునకు మోలమో బ్రహ్మతత్త్వమును అవగాహన చెలుసుకోని వారు ముట్టలోకి దేహాత్మ భావమును వదిలి, పొంది పరి స్థితి జీవులు పుట్టిస్తాడు. అప్పుడు అత్యంతమును తెలిసికో లేక పోవుచు ఈ సరిక కూర్చున్నట్లు చిట్టచురుకును అని వేమన యోగి బోధించుచున్నాడు.

ఆ.వె. అంటుదిదని గుణము యది దేహ మఖమౌను
యంటువిదీన గుణము యాత్మ సుఖము
కనుక విట్టి గుణము కల్గెవ కల్లురా
విశ్వదాధరామ విమర వేమ.

42

ఏ వర్ణము వారైనను దేహమే తామమకమవారు పొందే సుఖము దేహ సుఖమవలదును. దేహమనే శ్రేణువునైతిమ ఏదీని వారు పొందే సుఖము అత్యంతము కనుక దేహమే తాననుకొను కిందిబిడ్డత్వ వ్యరూపమును వదిలి తాను సర్వ జీవులయందున్నట్లు అత్యంతముగా కన్నా పెరుగా లేనవి తెలిసికొని ఏక బ్రహ్మము యొక్క స్థితిని పొందిన వాడికి అత్యంతము లమర గలదని వేమన యోగి ప్రవచించుచున్నాడు.

ఆ.వె. బ్రాహ్మణులకు బెట్టి ఫలము గల్గని గౌరవం
కుక్కలకుమ బెట్టి కొడువయేమి?
ఇందువందు జీవులొక్కటే యందురు
విశ్వదాధరామ విమర వేమ.

43

నాలుగు వర్ణముల వారు. సర్వజీవులు ఒకే అత్యంతమునుండి సృజించబడినారు. కనుక ఇందులో ఒక బ్రాహ్మణునికి సత్వము పెట్టిన గొప్ప సుము ఒక కుక్కకు ఎట్టినచో తక్కువ ఫలమా? అని వేమన ప్రశ్నించుచున్నాడు. ఈ సందర్భము వేమనకు సర్వజీవులందున్నట్లు సమదృష్టిని తెలుపుచున్నది. అప్పుడు జీవరాసులందు వున్న అత్యంతమును ఒక్కటియే కదా! కనుక భేద బుద్ధిపి వదులుని వేమన ప్రవచించుచున్నాడు.

ఆ.వె. శివుడు బ్రహ్మమనుచు పృథకులైర్ల బలురంగ
వేరె దైతములకు వెలయు గొల్ల
బ్రహ్మ జనులు బాద బ్రహ్మయి పోయిరి
విశ్వదాధరామ విమర వేమ.

44

శివుడనూ సర్వ భూతములయందు వైదిన్య విలేమో నామగూ అని అత్యంత బ్రహ్మమనుచు స్వయంస్థియు దేవునియందగా ఆత్మ భావ తెలుసుకొను ఇతర దేవతా విగ్రహములను ప్రతిష్ఠించి పూజించుచున్నారు. అలలుపించి బ్రహ్మాతత్త్వమునందు సుగుం బిల్వరేణ పండితూని అబంధమైన కీర్తిప్రసూనం. తెలిసి బ్రహ్మలగుచున్నారని వేమన యోగి ప్రవచించుచున్నాడు.

ఆ.వె. బ్రహ్మజాతి వారు బ్రహ్మయి పోయిరి
బుఘల జాతి వారు రిశ్మలైరి
దోతయైన వారి దోయక పిల్లరే
విశ్వదాధరామ విమర వేమ.

45

బ్రహ్మ జాతి నుండి వచ్చిన వారిగా బ్రహ్మ మొదలగు వారు బ్రహ్మలు అయిపోయిరి అనగా బ్రహ్మాతత్త్వమునుండి రిగజాని రాక్షసులు దోతకంటకులుగా మారిరి. ఇక బుఘల జాతి నుండి వచ్చిన భృగు మివారి మొదలగు వారు ఎట్టి వారైరి ఒకానొక సందర్భంలో భృగు మివారి కోసాద్రికువై విష్ణువు యొక్క వక్షస్థలంపై తీర్చెను. అందుచే విష్ణువు భృగు మివారి యొక్క త్వగ్గోర్నియొచ్చి త్రుంచి వేసెను అలా భృగువు సగర్వదయ్యెను. అట్టి జాతి వారిని రోయకుండా ఇంకా తమ వద్దకు ఎందుకు పిలుస్తాడని వేమనయోగి ప్రశ్నించు చున్నాడు.

ఆ.వె. హింస చేయుకుంటయే ముఖ్య ధర్మం
యదిక హింస తేను రవని సురలు
దావు పనిని దినెడు చందాలుదే ఘేలు
విశ్వదాధరామ విమర వేమ.

46

హింస చేయుకుండా వుండుటయే ముఖ్యమైన ధర్మము అని చెప్పుచుండురు బ్రాహ్మణులు. అయినప్పటికీ యజ్ఞయోగాదులు చేయునపుడు బ్రాహ్మణులు, భూమిరలు భూపాలురు ఇంతువులను దిలి ఇచ్చుచున్నారు. కనుక వేద బ్రాహ్మము పంపించిన బ్రాహ్మణుడు హింస చేయుచున్నాడు ఏరితో పోల్చినచందాలదే సయం. అదాకనూ వాడు ఎప్పుడో పశువులను తెంటాడు గనుక

ఆ.వె. బడుగు ద్విజాలు గూడే దోయగు మంత్రము జర్పి
బడుగు దోయగుని దవరకొండ్లు
కడుగు బ్రావు కాకీ కావుమన్నట్టియో
విశ్వదాధరామ విమర వేమ.

47

వేదాంత పాఠమును ప్రహించని ద్విజాంతరగు గూడి దిక్కు మాటల మధ్యతాళం చెరువును ఒక బాబుడివి తమ కులస్థుడోగా బ్రాహ్మణులవిగా మార్చుకొని చెప్పుదురు. బ్రహ్మస్థి కడుగూ వచ్చిన నేటిని కడుగు అందుకు ఆ కడుగు త్రాగిన కాక కాపు, కాపు మని ఎలా ఆడుకొంటారో అలానే వేదాంతంపై ముద్దని ప్రహించిన ఏడు వధులుచున్నారని వేమన యోగి చెప్పుచున్నాడు.

బ్రాహ్మణుల కులమందు జన్మించిన వారందరూ (ఉపవయవము (వడుగు) జరుగినంతవరకు, శూద్రులేనని వారి నిర్ణయం కవికనే ఎవనయనము కాని బాబులను తమ బోధన ఎంతోలో లూర్రేపిస్తారు ఒకావొక ముందుమున ఆ బాబుడికి లేక యువకుడికి జండావ్వి మెడలో వేసి మంత్రాలు చదువుచు తమ బ్రాహ్మణ కులస్థునిగా దేనుకొందురు. ఎంతలా బ్రాహ్మణంగా జరిగే తంత్రుగాని, ఆ బాబుడు లేక యువకుడు బ్రాహ్మణత్వమును వివాదప కన్న అవలంబి) జ్ఞాని యక్షువును తరువనితో (పొందనిచో) బ్రాహ్మణుడే కాదు కావున వారి వింత పోకడలను కాకితో పోల్చుచున్నాడు. ఎందుకనగా కాకి శబ్దస్థుడో ఒకే వైపు మాడగలడు. కాని రెండో వైపు మాడలేడు. అంతగాక కాకి కుండలోని జరాఫ్టి మూతనే ప్రహించగలడు కాని ఎముద్రంలోని జరాఫ్టి ప్రాచీన ఆట్లే బడుగు ద్విజాలు వ్యవహరమునకు (ప్రాపంచికమునకు) తప్ప పారమార్థిక చింతనకు ఎనికే రాదని వేమన ఉదహరించుచున్నాడు.

ఆ.మె కులము చేత నిచ్చి గుంపించ నేటికి
పొదు వున్న చోట ప్రబలు విత్తు
యేటి కులము యింక నెక్కడ ద్విజాదయా
విశ్వదాధరామ విమర వేమన

49

కులము పేరు చెప్పుకొనుచు గర్వపడుట ఎందుకు? పాదుపుచ్చచోట నిత్తిన పిత్తు మహా వ్యజ్ఞమవుతుంది. పాదు ఖరీగా లేనప్పుడు పోషన ఏమి ఉపయోగం కాక ఎత్తు వ్యక్తంగా ఎదగలేదు. అలానే కీలము (Chandal) మంచిదైతే చదివిన చదువంతా ఉపయోగపడుతుంది. కీలవంతుడు రోగివంతుడవుతాడు. సమాజానికి ఉపయోగ పడతాడు. వాడికి కులముతో ఎనలేదు. వాడి ఏ కులములో పుట్టిననూ గొప్పవాడే ఇలా కాకుండా కులముపేరుతోనో లేక ద్విజాలమను (బ్రాహ్మణులమను, పేరుతోనో బెదిరించుట ఎందుకని వేమన ఎఱిచుచున్నాడు.

ఆ.మె క్రతువు కేసిన ముగి కడు దిర్ఘ దీగుచు
కచ్చ గడుగు నెయ్యి కడుపు నింది
దంకు కొడుకులను రంగాత మెత్తురో?
విశ్వదాధరామ విమర వేమన

49

క్రతువును చేసినదమని అక్రతి గ్రహించి చుంటాడు బ్రాహ్మణుడు అని వేమన ఎంత సాగునూ ప్రకటించుకొన్నాడు. పేరు క్రతువును జరిగే కార్యకర్మమే గ్రహించి అది అక్రతిగా రానితో కడుపు నింపుకుంటారు. ఈ రంకు కొడుకులను సమాజము నుండి దూరము చేసి వేమన ప్రశ్నిస్తున్నాడు.

ఆ.మె శూద్రులమనుచు చూడ శూద్రుల బోనాదీ
మూల కంటను గడు మాలయగుచు
ద్విజుల నేనకున్న ద్విజాదు గానేర్చునా
విశ్వదాధరామ విమర వేమన

50

బ్రహ్మజ్ఞులమును సరిదిని బ్రాహ్మణుడు. సర్వ శాస్త్రాలు ఎక రూపమైన ఆత్మయేనని తెలిసికొనివుండును అట్టివాడు మళ్ళీ వేరొకనిని శూద్రుడని. శూద్రులను నింపించుటచే వాడు ఆ జ్ఞానం ఎండి దిగబడిపోయి మూల వాని కంటను చెడ్డ మాలవాడుగుచున్నాడు. అట్టివాడు నేను ద్విజాదమని చెప్పుకొనుట వల్ల ద్విజాడు కాగలడో అని వేమన ప్రశ్నిస్తున్నాడు.

ఆ.మె పరగ గడ్డి దినెడు పశువుల విశేసంబ
మనుజులు దిగి భువిని మాలలైరి
యందరి పియదినెడు పండుల కోళ్ళను
దినెన కులము యేటిదిలను వేమన

51

ఆ.మె కనుపు నేరి తిన్న పనరపు మైదిన
భూదండ్రు వాని మహిని జనులు
ఎందిగోడి దిన్న ప్రాజ్వలంచురు జనులే
విశ్వదాధరామ విమర వేమన

52

పశువులు కోవులు, బ్రద్రలు, పేకలు మొదలైనవి మూతమే తినును. వాటిని తినే వారిని భూమిలోని జనులు సూర్యుని అందుకు కాని ఎందునూ, కోళ్ళు ఆనవ్యాకరమైన, అశుద్ధమైన ఎల్లాలును తినును వాటిని తినే వారిని తిరిగిన వారిని జనులందురు. ఈవిధంగా మాలని వారిని నింపించుట సజ్జలని వేదిం సాగదు. తచ్చ బోధాంతమని వేమన బోధించుచున్నాడు.

ఆ.మె మూల మాంసము దిగు, మలి నర్మ జనులెల్ల
క్రొత్తు దిందు రొక్క కులము గాదే
కులములన్ని యొక్క కులముగా జూడరో
విశ్వదాధరామ విమర వేమన

53

మార మాంచుము తినును. సరే. మిగతా జనులందరూ క్రొవ్వ తినుట లేదా? ఎలా? ప్రతి ఎకరముందు ఒకటి కొంద క్రొవ్వ Fall తక్కువ ప్రాంతముంది. పొలముందు పొలముంది తయారైన పెనుగు పెట్టగ, కెల్లెలు రుందు కూడా క్రొవ్వ వున్నవె ఇతర శాఖాపరములందు కూడా క్రొవ్వ వున్నది. ఇతర శాఖాపరములందు కూడా క్రొవ్వ వున్నది కనుక కేర్చి చూడగా మారా పరము మరియు శాఖాపరములందు క్రొవ్వ వుండియే వున్నది కనుక పర్యవేషము ఒకే కులమునకు చెందిన వారని జనులు చూడరాదా? అని నేనుచే కోరుచున్నాడు

ఇంకా వెలారించి చూడగా ఏమీ తినిక గాలి పీలుకొని ఉచ్చాసన విశ్వాసము చేసి బ్రతుకే వారు కూడా సంవత్సరానికి కోటి గ్రుద్దల మారసాన్ని తింటునే వున్నారు. అలా? అనగా. గాలిని పిల్చుట ద్వారా గాలిలోని నాక్ష్మజీవులు శరీరంలోనే పనిచేయు ఆతనికి ఆహారం అవుతున్నాయి. ఇంకనూ కొంతమంది యోగ సాధన ద్వారా సమాధిలో వుండి ఎదుటి వుండి గాలిని కూడా పీల్చుకుంటూ పాంపన వస్తున్నారో అంతరియ్యగా ఆదేముడు బ్రతుకుచున్నారు గదా? అని వారి మంగళీమిటి? వారు కూడా మారసాన్ని తింటున్నారు ఎలా? అనగా యోగ సమాధిలోకి వెళ్లి ముందు అతని శరీర భారం కంటే, దాని నుండి బయటకు వచ్చి తర్వాత భారం తగ్గుచుంది తగ్గిన శరీర భారం ఏదైనట్టు? కనుక ఆ యోగ విద్రయులకు కష్టమైనది తన మారసాన్ని శరీరాన్ని తానే తింటున్నాడు కదా? కనుక పర్యవేషము ఒకే కులమునే నేనుచే యొక్క పేదారము.

అ.మి మార వాని నేల మరి మరి కురిచింప
 సొదల రక్త మాంస మొకటి గావె
 వానిలోన మెలగు వాని కులంబేటి?
 విశ్వాధరామ విసుర వేము

54

మారవాని మరి మరి నిండుచుట ఏల? అతని శరీరంలో వున్నది మన శరీరంలో వున్నది రక్తమాంసాలే కదా అన్ని జీవాసులందు ఒకే ఆత్మ ప్రకాశించు చున్నది. కనుక పరమాత్మ వ్యక్తిత్వే జీవులందరూ సమానమేనని నేనున ఉద్ఘాటించు చున్నాడు. కనుక మారవానిలో నున్న ఆత్మ సకాశము యొక్క కులమేటి? అది ఏ ఒక్క కులమునకు చెందినది కాదు. కాని అన్ని కులాలు దానియందే ఉద్భవించుచున్నవని ఎక్కడగా తెలియ పరచుచున్నాడు మహాయోగి నేమన.

అ.మి కులగతి కలు గిన్నె కుహమీద జనమెల్ల
 పాత్తు గుడిచి కులము పోగదనేల
 తల గుడి చెయి బిడ్డి తగనన్న శివుడు
 విశ్వాధరామ విసుర వేము

55

మహాలోని భనులందరూ మంగలి వాని వేతి నిచ్చి వలె ముక్కారు, అన్ని కులాల వానికీ మంగలి ఒకే నిచ్చును వాడుచున్నాడు. కనుక ప్రతి మనిషిలో అన్ని కులాల లక్షణాలు కలసి ఉన్నాయి. సై కరచార్యులలో తెలియబడుచున్నది వివిధ కులాలకు చెందినవారు సుంపులు, పెంపులు, వారి వార కులాల సూర్య గ్రహ చక్రములనున్నాయి అందువలన సైబాబుల గెడ్డు. అది కలసి ప్రతి కులంలో గొప్పవారు, వీరమైన వారు వుండియే ఉంటారు కనుక ఎవ్వరినీ వారి కులమునకు చెందినవారు. ఆ విలుకే మానవ కులముని తెనె శిష్యుని శిష్యుని 56 (పాద పేరములు) శాస్త్రునిది. ఎవ్వ రెవ్వరు ఎవ్వరిగా బోధిస్తానని నేనుచే యోగి సుపరిచుడు స్వామి

కం స్థావరముల భక్షింతుడు
 భూచింతగ జంగమములు బహువిధులుచులన్
 యోవల సకల ప్రాణులు
 శీవరమున తన్ను దామె తిందురు నేమా

56

కొందరు భోక్షుల ఆహారపు అలవాట్లను బట్టి కొందరిని గొప్పవారని, మరికొందరిని నీచులు చేస్తుచున్నారు. మారసాన్ని తినువారిని తక్కువ వారని, శాఖాపరాన్ని మూతమీ అనువారిని ఎక్కువ వారని భజులు చెప్పుకొనుచున్నారు. దీని గూర్చి ఎదులు విషయాన్ని ఇదిగ వేమని చెప్పుచున్నాడు. జంగమ జాతివారు (చరించు వారు) ప్లావరములను అరించని వాటిని) మూతమే అనగా చెట్లనుండి వచ్చే ఆకుకూరలు, కామగూరలు, గడ్డలు మొదలగు వాటిని మూతమే తినుచున్నారు. ఇక మిగతా జాతులలో కొందరు మారసాన్ని, ఇంకొందరు శాఖాపరాన్ని, మరికొందరు రెండింటిని గ్రహిస్తున్నారు. ఎటువంటి కూడా ఇలానే వున్నది విచారించి చూడగా పర్యవేషము అప్పుము దొరుకనప్పుడో లేక అప్పుమును చివరందా వున్న ఎదులుముననో తమ మారసాన్ని తామే తినుచున్నారు. అదియునూ గాక చెట్లు కూడా సాగుమువ్వు జీవులే కనుక ఆహారపు అలవాట్లను బట్టి వారి కులము గొప్పదనో, కురుచదనో చెప్పుట తగదని నేనుచేయోగి పరిచుచున్నాడు.

అ.మి వేసమునకున్నెన దాసరి గావచ్చు
 పొంగు దప్ప వేళ జంగమపును
 పదియు వేలకైన బాపదుగాదాదు
 విశ్వాధరామ విసుర వేము

57

నేనుచే నేముకొని రావడిగా మారచున్నాను ఎవ్వరులు అనుకూలించుచున్నాడు అందే దంగముగా మారుచున్నాడు. కాని ఎవ్వరినెదులైనమా వారు బ్రాహ్మణులుగా మారలేదు. ఎందుకనగా బ్రాహ్మణ్యము పొందడం చాలా కష్టము. అది ఎంతటి కొమార్కాని నేనుచే నేనుచే బాపదీరి కాదని నేనుచేయోగి పరిచుచున్నాడు.

అ.మె. పకల జాతి పురుష సంఖ్యల కెల్లను
పకల నిష్ఠాచాము సమ్మతించ
కొన్ని పుష్ప గొందురోగులు బాపలు
విశ్వదాధరామ విమల వేమ

58

బ్రాహ్మణ వర్ణము వారు తమ వర్ణపు కన్యలను ఇతర జాతి పురుషులకు ఇచ్చి వివాహము చేయుటకు నమ్మకంబు. కాని ఇతర జాతుల కన్యలను తమ పురుషులకు ఇచ్చి పెండ్లి పెట్టినట్లైతే అర్జునక ఒప్పుకొని పుచ్చుకుందురు. ఇట్టి బ్రాహ్మణులు కిగులే కాని యోగులు కాదేదని వేమన చెప్పుచున్నాడు.

అ.మె. పంచ వర్ణములను పంచ వేదంబుల
సంగతి యుండు విధాని యర్హములు
పంచ వర్ణములను భావించి శిష్యుడుండు
విశ్వదాధరామ విమల వేమ

59

సమశ్రియాయ యువ లుండు అక్షరములనె వీడి నందవేదములు లేవు. దీనిని అల్ప మతులైన వారు కవలేరు బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రు, చండాల యను అం. వర్ణముల మానవులయందు కన్యలే (అత్మయే) చైతన్య రూపముగా వుండి ఎక్క క్రియలను చేయించు చున్నాడని వేమన యోగి ప్రవచించు చున్నాడు.

అ.మె. పంచముఖములందు పంచ వర్ణములున్న
పంచ వర్ణములను ప్రబలి జగతి
పంచముఖుని యెట్లు ప్రస్తుతి వీయరో
విశ్వదాధరామ విమల వేమ

60

శివుని (అచ్చయెక్క) యొక్క అయిదు ముఖాల నుండి అయిదు వర్ణములు (న. మ. శ్రీ. వ. యు) వుట్టినవి. ఆ అయిదు వర్ణములనుండియే జగత్తు ప్రభవించినది కనుక అట్టి అత్మ తత్త్వమును ఈ ముఖ్యులు ఏల తెలుసుకొనజాలరోయని వేమన ప్రశ్నిస్తున్నాడు.

అ.మె. గురువులను జేరసిన కులమెల్ల నాశయో
బ్రాహ్మణులను జేరప భక్తమోను
హరి హరులను జేరప నకువర్ణదూరము
విశ్వదాధరామ విమల వేమ

61

గురువులను నాశన మొందించిన వాని కులమంతయు నాశనమగును. ఎందుకనగా బ్రాహ్మణుల బోధించి మార్గ చర్చకత్తెను చేయువాడందరు కనుక ఎవని నుండి నాశన గ్రహించాడో వాకే మామము గేయ తలపెట్టువాడు భిక్షాముని వల భక్తములు.

పాదపాదముల స్థానము వరుగక, వారిని పిండించే వారు (వారులేదే నాస్తి) అలవర్ణము: (మోక్షము) నకు ఎవరూ దూరమైనది వేమనయోగి ప్రవచించుచున్నాడు.

అ.మె. మంత్రమును చదియును మంత్రార్థ మెరుగు
యర్థ మెరుగ సోర తానె ద్విజాలు
యర్థమును దెలిసిన యాతడే బ్రహ్మర్షి
విశ్వదాధరామ విమల వేమ

62

కొందరు మంత్రమును తలుచుచుంటారే కాని దాని అర్థమును తెలియదు. మంత్రార్థమును ఎరుగవలెను క్విజాలు ఎలా కాకుండు? కాని మంత్రము యొక్క అర్థమును తెలిసిన వాడే వర్ణము వాడైనమా బ్రహ్మర్షి యని వేమన మడుపు చున్నాడు.

అ.మె. వేమకత్త విషము పెర్లి పుచ్చాకురా
పాముకత్త విషము ప్రథమ శాఖి
నాధకత్త విషము నల్లని బాపడు
విశ్వదాధరామ విమల వేమ

63

వేమ కన్నా వెర్లి పుచ్చాకు యందు లేదు ఎక్కువ. పాముకత్త ప్రథమ శాఖ వాడికి చెరువు లేపే బుద్ధి ఎక్కువ. అమోగులము నలుపు, గల బాపడు ఎవరొకని సర్వధా అభిప్రాయములోకి తీసుకొని పోలేదని వేమన వెలరించుచున్నాడు.

అ.మె. జగములందు వేష జాతులయందెల్ల
ప్రణా దైవములును ప్రబలియుందు
జాడ దెలియలేరు అంగములందురు
విశ్వదాధరామ విమల వేమ

64

పరమాత్మయే తన మాయ చేరిన ఎక్క రోకములయందు, మరి ఆ రోకములలోని వివిధ వేషధారులగు జాతుల యందు తానే అమృతమైనా గాని జాడ తెలుసుకోకనే వివిధ జాతుల వారు తమకు తామే గొప్పని చెప్పుకొనుట తగదని వేమన చెప్పుచున్నాడు.

అ.మె. బావ తనన నేమి భక్తుడనగనెమి?
భోగి యువగనెమి త్యాగియెమి
యెన్ని పేరులైన విరుసుతులొకంబు
విశ్వదాధరామ విసుర వేమి ||

65

దాదాగ్రామం బట్టినను, భోగియైనను త్యాగియెను యెకా అచ్చి పెద్దదే పలువెడలబుట్టితి
అట్టి తత్త్వమును తెలుసుకోనినో అంత్యదాశమున అందగు కొలుని రాజ్యమును వేరెవరే

అ.మె. ఋషుల దెట్టి తాతి యింపుగా వెలసిన
బ్రహ్మ కేషులైన బ్రహ్మలెరి
తుదిని యెవ్వరైన సోద ముప్పుటేవయా
విశ్వదాధరామ విసుర వేమి ||

66

ఋషులు ఏ తాతి కులానికి చెందినవారు? వీరు బ్రహ్మకర్మచైతన్య శ్రాద్ధాదు
వేమిపాత్రులైరి బ్రహ్మతత్త్వమును గాంచి బ్రహ్మస్వరూపమును పొందిరి. అయిననూ తుదకు
వారు మరగించిన తర్వాత కష్టములో కాలిపోయేవారే. మిగతా జాతుల వారి మోదా అదే గతివి
పొందుచున్నారు.

కనుక అన్ని జాతులవారు ఈ చెయ్యంలో సమానమేనని వేమి వేరొంచుచున్నారు.

అ.మె. ఋషి కులమునందు నింపుగా జనియించి
గోత్ర కులముల నటు గొప్పలైరి
బ్రహ్మ పంతు గాదు బ్రాహ్మణు లెట్లైరి
విశ్వదాధరామ విసుర వేమి ||

67

కొందరు ఋషి కులములో జన్మించి, ఆ తర్వాత వారు గోత్రకులములలో
ఉన్నతులైనారు. కాని వారు బ్రహ్మసంతతి వారు కారు. కనుక బ్రాహ్మణులెట్లైరి? అని
వేమి ప్రశ్నించుచున్నారు.

అ.మె. మనసు దెగనివాడు మరయును దలపోయ
మూలకంటి దిగుడు మనుజులార
మరక మేగుదెంచు వస్తుమా పెప్పుట
విశ్వదాధరామ విసుర వేమి ||

68

బ్రహ్మమునందు మనస్సును అయిది చేయనివాడు మూలకంటి దిగుడు
అట్టి వాడు మరణాంతరము వీటి జన్మలకే చెల్లును వేమనయో? చెప్పుచున్నా-

అ.మె. వర్ణములకు నెల్లవాడు నే గురువని
మరణమెరుగ దట్టి మూలకంటికు
గురువు జామి జావ గురిలేని తాకిరా
విశ్వదాధరామ విసుర వేమి ||

69

అన్ని విధాల వారికి తామ గురువుననుకొనువాడు. తన మరణాన్ని తామ తెలుసుకోలేదు.
అట్టివాడు మరణాదే అట్టి గురువు చనిపోయి తర్వాత ఏ గురిలేక తిరుగు తాకిగా మరణాదే
వేమన చెప్పుచున్నాడు

అ.మె. తాతి నీతి వేరె జన్మము లొక్కటి
యరయ తిండి వేరె యాక లొకటి
పశువునన్న వేరె పొల్లిల్ల యొక్కటి
విశ్వదాధరామ విసుర వేమి ||

70

ప్రపంచములోని జాతులు మరయు వారి విధులు (వధకర్మ): వేర్వేరు. అయిననూ అందరి
జన్మలు ఒకటి. తిండ్లు వేర్వేరు కాని అకలి ఒక్కటి. ఎటువై గోవుల రంగులు వేర్వేరు, కాని
వాటి పాలకు ఒకే రంగు వున్నదనే వేమన యోగి ఉదహరించుచున్నాడు.

అ.మె. శూద్రులందు మట్టి శూద్రుల దూషించి
ద్విజాల మనెడి పేరు నిజము లేని
మనసు నిల్చు కున్న మరీ శూద్రుడధముందు
విశ్వదాధరామ విసుర వేమి ||

71

శూద్ర జాతియందు శ్రాద్ధ సాగజాతిని అవ్యగ్రంచుకొని, వేదాంతవేదము కర్మకాండను
నేర్చి ద్విజుడైన వాడు తన మనస్సును వానియందు నిర్మించుకొనుట అ శూద్రజాతి కన్న అచిముడని
వేమన యోగి చెప్పుచున్నాడు.

అ.మె. మూడిగి చెయ్యపులను మనసులో లెక్కుక
మూడిగిలను దెగడు మూడిగిపుడు
మంచి గుణములేక మరీ ద్విజుడెట్లుగు?
విశ్వదాధరామ విసుర వేమి ||

72

చెడు తలంపులను తన యందుంచుకొని మోదగెలదు తిట్టెడు వాడే మోదగ
మంచెగుఱము లేక ఎవరైనా ద్వితాడు కాగలదా? కాలేదని భావము

ఆ.పా. కల్లలాడు కంటే కష్టము మఱ లేదు
కష్టమెప్పుడు నోరి గరిగియుండు
ద్విజాడ వమకు చూడ విన్నది తనమది
విశ్వదాధరామ విసుర వేమః

73

అల్లప్పుడూ కల్లలు, ఎడత కంటే కష్టము మరేదియు లేదు కల్ల వలన కష్టము కష్టము
పల్ల కల్ల వదునగా కలుగుచుండును చెరితము కల్లలాడు వాడు ద్వితాడనని చెప్పుకొనుట అజ్ఞానముని
వేమవ చెప్పుచున్నాడు.

ఆ.పా. విప్ర వరులమమచు వేరయి చరువును
ప్రాశ్నకులను జూచి పరిహసించు
ధరణి సురల తన్న దాసరి మతమొప్పు
విశ్వదాధరామ విసుర వేమః

74

వేర పాకంతు విప్రవాం వేరపాకములను వేర్చిన వాడే విప్రవాం. ఇట్టివారు ప్రపంచకులను
జూచి పరిహసించుట తగదు. ఒకవేళ విప్రవాం స్వయం వ్యవహారములలో మునిగివున్న వారివి
హేళన చేసినచో వారి మరయుకన్నా దాసరి మతమే గొప్ప. ఎందుకనిగా అలాగములేని చదువు
అవర్తము దానిని ఎంతయు వేషధారణకు మరియు ఆహార విహారములకు విలువనిచ్చును కనుక
వక్రగతిలో నెంచరించు విప్రవాం పోకడకంటే దానినిచేతనే నయమని వేమని వచించు చున్నాడు.

ఆ.పా. వేషములన గట్టి వేలయి శూద్రత్వము
తనకు లేదనుకొను ధరణి ద్విజాడు
లంది గిట్టు వేళ వరుగు ద్విజత్వము
విశ్వదాధరామ విసుర వేమః

75

కొందరు శూద్రులు నజమైన ద్విజానితో ఆకర్షించబడి వారిపతి నేమియులను నేనుకొని
తమ శూద్రత్వము పోషించుకొను చున్నారు అయితే ఆ వేషములను తీసి వేయవచ్చును వారి
ద్విజత్వము తోలో పోవుచున్నది కదా ఇది వేషమే మరుపు చున్నాడు కనుక నేమియులను ఎప్పుడు
వలన ప్రయోజనము లేదు. శూద్రులందు ఎదుర్కొనుచున్న చెప్పుచున్నాడు వేమని చెప్పాడు

ఆ.పా. పాతి మతము విడిచి చని యోగిగా మేలు
పాతి తోనె యున్నదిను లేల?
మతము బట్టి పాతి మానకుంటు కొరంత?
విశ్వదాధరామ విసుర వేమః

76

అధిష్ఠాన చేతన బ్రహ్మము యొక్క స్థాన, స్వరూప, వ్యభావములను చక్కగా
తెలిపికొనెనవారు సర్వజానులకు, సర్వమతాలకు ఆ బ్రహ్మమే మూలమని తెలుసుకొని దాని
అంతముగా వుండి లోకములందు ప్రసర్తించుదురు. అట్టివారే నిజమైన యోగులు.

స్వజాతిన విడువకుండా దానియందు మమకారముంచుకొని వీరులు చెప్పువారు
మాయకు లోబడి వారే. వివిధ సుతావతానములందుండి తమ తమ జాతులను మరువజాలనివారు
తప్పులేదన వారే యగుదురు. వేమని చెప్పి బోధించిన అవల వేదాంతము వివిధ మతాలకు
జాతులకు అతీతమై వున్నది. కనుకనే జాతులను విడిచివెనని గమనించదగినది.

ఆ.పా. పాశ్చుశుద్ధి లేని పాడు చందాలుందు
స్వేమ శుద్ధి లేక పట్టు పట్టు
నోసులు భక్తుడైన నోరు తోడేలయి
విశ్వదాధరామ విసుర వేమః

77

విశ్వయంగా మనో వాక్యాయములందు ఒకే రీతిని నడువనివారు ఏ వర్ణము వాడైననూ
చందాలుడే ఒక అతిథికి స్వేమలేకుండా ఎడవభక్త్య ఎడమాపుములు పట్టిననూ సిద్ధుయోజనమే,
అతిథికి అది ఎడమే అగును. వేమతో పట్టే గంజి అయిననూ అమ్మతమగును. నోసుల మీద
విభూతి, బొట్టు మొదలగువవి ఎట్లుకొని ఒకడ తాను భక్తుడనను కొన్ననూ వాడి నోరు మాత్రం
అవారం కొనం వెంపల్లాడే తోడేలు లాంటిది. అట్టి భక్తుడు వేషము మేుకొని కూర్చొని ప్రమసేవాడే
గాని, తర్జు భావము పొందలేదని వేమనయోగి భావము.

ఆ.పా. కూడలేదు లేని కులమేమి చేసెను
భూమి యను జేసి లొంది కట్టి
నరుడు బడిమ పొట్టు నగువాట్లు చూడగా
విశ్వదాధరామ విసుర వేమః

78

తాను తివే అహారము వల్లగాని, తాను జన్మించిన కులము వల్లగాని తాను నివసించే ప్రదేశము వల్లగాని, మానవుని శరీరమునే కర్రకు ఎలువరాయు. కాని మానవుడు స్వస్థి రసాస్థిమును తెలిపకొని ప్రకరణ శుద్ధిగా ప్రవర్తించినచో తాను తీసుకొనే ఆహారానికి , ఈ కులానికి, తన వివసించే ప్రదేశానికి మహిమ వేరూ గలదు. అట్లు గాక కూడుకోవడంగాని, కులము కొప్ప తనము విలుపులు కోనమోగాని, రాజ్యాధికారమోగాని ఎడేపొట్లు ఎగుటాల్లే అపురాయని వేమన బోధించుచున్నాడు.

ఆ.మె పూజ తప్ప నెంచ బుద్ధి విరావంబు
కూటకప్ప నెంచ ముగను ద్విధము
కులము కన్న భుగల గుణమి ప్రధానంబు
విశ్వదాధరామ విమర వేమ ||

79

పూజించే భక్తుల చిత్తము కన్నా, మతములవారి బుద్ధి శ్రేష్ఠము. బుద్ధి నిశ్చయము చేసి తప్ప మతములవారి మాటల కంటే ఎంకల్పించే మనస్సు కొప్పది. వివిధ కులాలను కల్పించే మనస్సు కంటే ఎక్కువ ఒకే మనస్సుని తెలియ చేస్తే ఇవ గుణమే గొప్పదని వేమన బోధించుచున్నాడు.

ఆ.మె కులము హిచ్చ తగ్గు గొడవలు పది లేదు
సోను తాతమయ్య సకల కులము
హిచ్చ తగ్గు కూటలెట్లయందర వచ్చు?
విశ్వదాధరామ విమర వేమ ||

80

బ్రహ్మ ఇంద్రమును పొందినవాడికి ఒక కులము ఎక్కువ, వేరొక కులము తక్కువ అను గొడవలతో పనిలేదు. వాడికి అన్ని కులాలు ఒకే బ్రహ్మ పరార్థము నుండి పుట్టివనని తెలిసి పుండును గనుక, బ్రహ్మ ఇంద్రమును పొందని వాటికే ఈ గొడవలన్ని అని వేమన యోగి తెలుపుచున్నాడు.

ఆ.మె కూట వాని శంఖి కురి నీళ్ల మువగేరు
కునుజ కర్ష చేత కూటదయ్యె
నేల దెలియలేక యీ నర పశువులు
విశ్వదాధరామ విమర వేమ ||

81

కూటవాడు తాకినచో కొందరు నీళ్లలో మునిగి స్నానాలు చేయుదురు. ఇవ్వుతః ఎ నూ మాట కాదు మునుజాడు తాను దెయ్య దెడు కర్మల గ్రాహి హా అవుతాడు. కనుక నీవిని తెలిసి కోలేని పదపతువులు నీళ్లలో మునుగుట స్వర్ణముని వేమన యోగి హెచ్చు చెప్పాడు.

ఆ.మె కూటగి యగ వద్దు కురి గుణమునంద
కూట గుని వసిష్ఠ కుగిల దే దె
కూటగి గుణమున్న మరీ ద్విజాదుగురీయా
విశ్వదాధరామ విమర వేమ ||

82

ఆ.మె తనదు తల్లి లంఘ తనయాలు కూటగి
శ్రీపతికి గురువు వసిష్ఠదరయ
తపము చేత ద్విజాదు తల్కింప కుల మెట్లు
విశ్వదాధరామ విమర వేమ ||

83

మమ్మని అల్లి ఒక నేళ్ళ కుచ్చలి. అతని భార్య మారంగ మని కుమార్తె అయిన ఆరుంధతి మారిగి అయినను అతడు జగత్పూజ్యుడైన శ్రీరామునికి ఆరుపు కదా తపస్సుచే విచారణచే బ్రహ్మజ్ఞుడనయి పొందిన వసిష్ఠాడు బ్రాహ్మణుడేయని చెప్పక తప్పదు. కాని అతని తల్లి దండ్రుల నల్ల బ్రాహ్మణత్వమనే కులము అతనికి సంభవించ లేదు కదా! కనుక కులము కులము అని గానియును తిగదని వేమన పుడుపు చెప్పాడు. కనుక బ్రహ్మజ్ఞానమును పొందిన రాదుపు ఒకవేళ మారిగి కులమందు జనించి పుండినను, అతనిని మారిగి అవదర్చు, కాని ద్విజాం కులములో ఒకడు పుట్టినను మాట తప్పినచో, అతడు మారిగి అవ దడువని వేమనయోగి బోధించుచున్నాడు.

ఆ.మె కూట వాదయినను కురి యాత్మమీదను
మనసు నిర్విగేని కూటగాడు
కునసు నిర్వికుగ్గు మహి మీద కూటడు
విశ్వదాధరామ విమర వేమ ||

84

కూట కులమందు జవించినను, ఒక నేళ్ళ అతడు అత్యయందు మనస. పిల్వినలో అవగా పద్మ నృప్తియై అత్య పరార్థమనను విడుములును పుడువును చేరి వచ్చి పిల్లయై ఎద్దితిగా తెగము కొన్నిచో అతడు మారిగాడు అదియే బ్రాహ్మణుడే అనబడుచు కాని ఈ విధానము

తెలుసుకొనక మనస్సు ఏ విధంగా దెహితే ఆ విధంగా అజ్ఞాన వృద్ధిలో తిరుగువాడు ఏ వర్ణమునకు చెందినమా మూలవాడే కదా! అని మేమున మధువు చున్నాడు.

ఆ.వె. కులములో నొకందు గుణవంతుడందేనా
కులము వెలయు వాని గుణము చేత
వెలయ వనములోన కులయజంబుగ్నట్లు
విశ్వదాధరామ విమర వేమ.

85

ఏ విధంగానైతే అడవిలో ఒక గంధపుచెట్టు వుంటే ఆ అడవి అంతా సువాసన మయమవుతుందో, అదే విధంగా ఏదైనా ఒక కులములో ఒక గుణవంతుడు వున్నాడో, వాని యొక్క మంచి ప్రభావముతో ఆ కులమునంతటికీ మంచి పేరు ప్రతిష్ఠలు కలుగును. కనుక మానవునిలోని గుణమే గొప్పదిగాని, ఇవ్వతూ సిద్ధించే కులము గొప్పదిగాదని చెప్పుచున్నాడు వేమన.

ఆ.వె. జాతి వేరు లేక బద్ధకమంబున
సెప్పువని యభిప్రాయ నిర్వచన
యభిల జనులకెల్ల నాతడు ఘనుడయ
విశ్వదాధరామ విమర వేమ.

86

పర్వరువును చేరి వివిధ జాతులయందు భేదభావమును పడినది, తన ఇన్స్టిక్టుమును అనగా తాను ఏ విధంగా ఆత్మమండి, ఆకాశములోకి, అకాశముమండి వాయువులోకి, వాయువుమండి జలములోకి, జలము మండి పృథ్విలోకి, పృథ్విమండి చెట్లలోకి, చెట్లమండి అన్నిములోకి, అన్నిము మండి ఈ శరీరములోకి వచ్చినది తెలుసుకొని క్రమముగా వెనుకెక్కుచు తత్త్వవిచారణ చేయుచు హిందూత ప్రయాణించుచు చివరకు అభిప్రయి (శివుని) అనగా ఆత్మయందు నిలువవలెను. అట్టివాడే నికల జనులలో మనుడని వేమనాడు మధువుచున్నాడు.

ఆ.వె. కొంకణంబు బోవ కుక్క సెంహము గాదు
కాశిలోన పంది గజముగాదు
వేరె జాతివాడు విప్రుడు గాదయ
విశ్వదాధరామ విమర వేమ.

87

కొంకణమనే ప్రదేశమునకు పోయినచో కుక్క, ఏదా అయితే సెంహము కాదో, కాశీయను పుణ్యక్షేత్రమనకు వెళ్లినచో పంది ఏదా అయితే ఏమగు కాదో, అలానే వేరె జాతి వాడు విప్రుడు

కాదని వేమన మధువుచున్నాడు. ఇవట గూఢార్థమేమిటనగా - మానవుడై ఏ వర్ణము నందు జన్మించినను, అతడి పూర్వ ఇష్ట కర్మానుసారము అతనికి ఏదో ఒక జాతి లక్షణము సిద్ధించియు వుండును. కనుక అతడిని మార్చడం దుస్సాధ్యము. కనుక ఏవనడైతే వేరెజాతిమూల యందు శ్రద్ధవైపుండునో వాడే విప్రుడు కాగలడు గానీ, ఇతర మియములయందు జన్మిస్తే విప్రువాడు కాలేదని వేమన వనెంచుచున్నాడు.

ఆ.వె. పూస పోగులైత పుట్టంబు పెడియంబు
కాయపుష్ప బిగుల గలగియన్న
హీన జాతినైతనిండురమ్మండురు
విశ్వదాధరామ విమర వేమ.

88

ఆ.వె. మాసిన శలతోడ కులిత వస్త్రము తోడ
యెడల బిడ్డుతోడ నుండెనేని
యల్లె జన్మదైవ పట్టి పొమ్మంచురు
విశ్వదాధరామ విమర వేమ.

89

మంచి శరీర పుష్టి కలిగి వుండి పూసపోగులతో (బంగారు ఆభరణాలతో) కుల వస్త్రములతో అచంకరించుకొని విప్రువాడు హీన జాతి వాడైనమా తను వర్తకు 'రండని' ప్రతి ఒక్కరు అవ్వవీరితురు. కాని మాసిన తలతో మలిన వస్త్రముతో, శరీరముపై బిడ్డుతో మిన్నవాడు అగ్రజాతివాడైనమా పో, పో యని చూరము వెళ్ళగొట్టుదురు కదా! లోకులు, కనుక ఏచారింది చూడగా అశుభ్రంగా వుండువారే హీన జాతివారని, శుభ్రంగా వుండువారే అగ్రజాతి వారని చెప్పుకొనుచున్నారు లోకులని, లోకుల అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చుచున్నాడు వేమనయ్యగారు.

ఆ.వె. మూల మూల గాదు మహా మీద నే ప్రార్థ
మాట తిరుగువాడు మూలగాళ
వాని మూలయన్న వాడెపో పెనుమూల
విశ్వదాధరామ విమర వేమ.

90

మూల జాతియందు పుట్టినవాడని ఏ సమయంలోను మూలయని అనకూడదు. కాని ఇచ్చిన మాట తప్పువాడే మూల. కాని వాని మూల యెన్నవాడే పెనుమూల యని వేమన పేర్కొనుచున్నాడు.

ఆ.వె. పాలు పెరుగు నెన్న పాయగొత్తము నెయ్యి
జాన్ను నెన్నియైత జూరపాలు
పాల వంటి కులము బ్రహ్మంబుగావరో
విశ్వదాధరామ విగుర వేమః

91

విచారించి చూడగా పెరుగు, వెన్న, పాయపొచ్చము, నెయ్యి, జాన్ను ఇవన్నియు పాలయొక్క
మాడు రూపములే. అదే విధంగా బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర మొదలగు సర్వజాతులు బ్రహ్మము
యొక్క పరిణామములే. కనుక బ్రహ్మము యొక్క శుభము పాలనెంటిదని వేమన ఉపమానము
విచ్చుచున్నాడు. కనుక సర్వ జాతులు బ్రహ్మము (అత్మ) యొక్క స్వరూపములేనని వేమన తేట
పరుచుచున్నాడు.

ఆ.వె. జాతులందు నెట్టి జాతి ముఖ్యముజూడ
యెరుక లేక దిరుగ నేమగందు
యెరుక గలుగు కుశుజాదేజాతి గలవాడు
విశ్వదాధరామ విగుర వేమః

92

అన్ని జాతులలో ఏ జాతి గొప్పది? అంటే వేమన 'ఏరుక కలుగువాడే హెచ్చిన కులజాందు'
అని సమాధానమిచ్చాడు. అనగా - స్పష్ట యంతటికీ మూలకారణమైన ఆత్మను (ఎరుకను) తెలిసికొని,
దాని యందు సమిప్తి పద్ధతిలో పడచుకొనువాడే ఎత్తైన జాతివాడని అర్థము. కాని ఏరుక తత్త్వమును
ఏరుకక తిరుగువాడు సరక కూసమందే పడుచుండునని వేమన మడుపుచున్నాడు.

ఆ.వె. దిర్ఘనంటులందు ధర షణ్ణతములందు
వర్ణకాత్మముముల వదలకెప్పుడు
తిరుగుచుండు వాడు ధరలోన నంధుండు
విశ్వదాధరామ విగుర వేమః

93

కణ్డారుడు, అక్షపారుడు, వ్యాసుడు, కపిలుడు, పతంజలి, శైమిని అను ఆరుగురి
ఉష్ణములగు వైశేషిక, న్యాయ, వేదాంత, సాంఖ్య, యోగ, మీమాంసలు అను షడ్వర్ణనములు,
వైష్ణవము, శైవము, శాక్తము, గణాపత్యము, సౌరము, కౌసలము అను షోడ్షతములు; బ్రాహ్మణ,
క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులు అను నాలుగు వర్ణములు, బ్రహ్మచర్య, గృహస్థ, వానప్రస్థ, సన్యాస మనెనడు
నాలుగు ఆశ్రమములు మొదలగు వాటిని విడనెటుండా తిరుగువాడు అజ్ఞానుడే. ఎందుకనగా

పీటి వంస పెరబ్రహ్మము తెలియబడదు. అందుచే సైన దిష్టిబడిన అన్వించికి అతితమైన అచల
పరిపూర్ణ రాజయోగ సిద్ధాంతము ఒక్క అచల గురువినే మోక్షమే తెలిసికొన వీలుబ్బదని గుర్తించి
వారిని వెదకి చేరుకొని, పేరించి, పూజించి, బోధి క్రమమును వీసి, వస్తు నిశ్చయ పూర్వకముగా
వెకం పృష్టికి మూలమైన ఎరుక (బ్రహ్మము)ను పొంది, అదే అన్ని మాయలకు పుట్టినిల్లని కని,
దానిని ఎడిచి లోకమున అంటియంటక కలియువాడే దమ్యుడని వేమనయోగి సిద్ధాంత నిర్ణయం.

ఆ.వె. ఉర్వివారిశెల్ల సౌక్యకంచము బిట్టి
పొత్తు గుడిపి కులము పొలయ జేసి
తలను చెయ్యి బిట్టి తగ వన్న జిష్టరా
విశ్వదాధరామ విగుర వేమః

94

శరణాగతులై వచ్చిన జేలకొరది శిష్యులకు వారి శిరములపై శరములచే శరములచే దీపించి స్పష్ట
విధానమును ఎరుకజేసి, వారి మధ్య వున్న కుల, మత, జాతి, వర్ణ, వర్ణ విభేదాలను తొలగించి
సఖ్యతను చేకూర్చి, ఒకే కంచములో వండివ అన్నమును హెచ్చుతగ్గులు లేకుండా వారందరికీ
పట్టించిన మహానుభావుడు, మహాయోగి వేమన. ఆ సాంప్రదాయమువే కొనసాగించుచువి శిష్యులకు
చెప్పుచున్నాడు వేమన యోగిబ్రాహ్మడు.

ముగింపు :

బ్రాహ్మణ కులంలో పుట్టి తత్వశాస్త్రంలో దిట్ట అని పేరొందిన శ్రీ శంకరాచార్యులు వారు "వినిమిదవ ఏట చతుర్వేది, పన్నెండవ ఏట సర్వశాస్త్రవేత్త, 16 వ ఏట భాష్యకర్త, 32వ ఏట పెరమపదించిరి". వారు కూడా చివరకు వర్ణ వ్యవస్థ ఉచ్చులో చిక్కుకొని చందాలున్న "యారం గచ్చ, దూరం గచ్చ" అని నిందించడం జరిగింది. అప్పుడు ఆచార సిద్ధాంతాన్ని వందలాడు అడిగిన ప్రశ్నల వల్ల కనువిప్పు కలిగిన శంకరాచార్యుని ఆతని పాదాలపై పడినాడు. వర్ణములు వ్యక్తుల యొక్క గుణ కర్మల వల్ల ఏర్పడతాయి తప్ప వంశపరంపరంగా కావు. జన్మతః శాస్త్రీ కొడుకు శాస్త్రీ కర్మల వల్ల ఏర్పడతాయి తప్ప వంశపరంపరంగా కావు. జన్మతః శాస్త్రీ కొడుకు శాస్త్రీ కాజాలడు, మాలవాని కొడుకు మాలకాడు. ఆ యా వర్ణాలు వారి వారి గుణకర్మల వల్లనే వస్తాయి. కాని కొన్ని వేల సంవత్సరాలుగా బ్రాహ్మణులను చెప్పుకొనువారు వర్ణ వ్యవస్థ యొక్క అసలు రంగు మరుగుపరచి మిగతా వర్ణాల వారిని తమ ఆధీనంలో వుండేటట్లు శాస్త్ర మర్యాదలను ఏర్పరచుకొన్నారు. కాని సత్యమును చాటి చెప్పలేదు. ఈ గ్రంథమునందు ఒక వర్ణము వారిని మెప్పించుటకొరకుగాని, వేరొక వర్ణము వారిని నొప్పించుట కొరకు గాని, ఇంకొక వర్ణము వారిని ఒప్పించుటకొరకుగాని ప్రయత్నము జరుగలేదు. కేవలము ఆచార పరిపూర్ణ రాజయోగ యోగ సిద్ధాంతానుసారముగా వేమన పద్యాలతో వర్ణ వ్యవస్థ యొక్క అసలు గుట్టు రట్టు చేయబడినదని గమనించినచో ఈ గ్రంథ లక్ష్యము వెరవేరినట్లే.

శ్రీ సద్గురు ప్రభుమహారాజాగారి శ్రీ

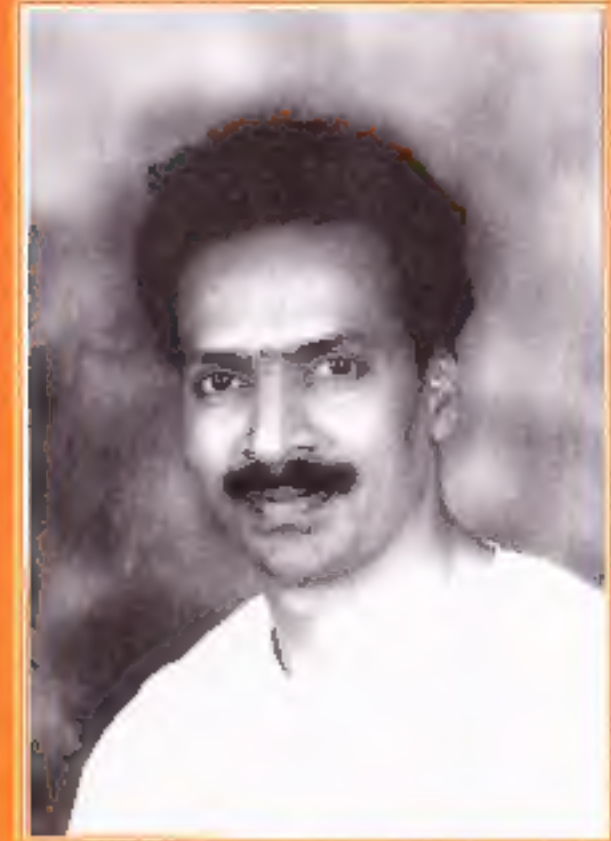
సర్వం సద్గురు చరణారవిందార్పణమస్తు

Demana Yogi -

VARNA VYAVASTHA

- Dr. Sri Brahmananda Sivakara Swami
B.A., M.Sc., Ph.D.

వ్యాఖ్యాత

డా॥ శ్రీ బ్రహ్మానంద శ్రీధర స్వామి